

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

Cod 2014RO05M9OP001

Axa prioritară 4 - Incluziunea socială și combaterea sărăciei

Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare

Prioritatea de investiții 9.ii: Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectivul specific 4.1: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de măsuri integrate

Ghidul Solicitantului - condiții specifice

”Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360⁰) în comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome”

AP 4/ PI 9.ii/ OS 4.1

Apel de proiecte pentru Regiunea Dezvoltată București - Ilfov

2018

Cuprins

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte	3
A. Context național - comunitățile marginalizate din România	3
A 1. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect	5
A 2. Comunitățile marginalizate rome	7
A 3. Segregarea în comunitățile multietnice	7
A 4. Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte	7
1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat	8
1.2. Tipul apelurilor de proiecte și perioada de depunere a cererilor de finanțare	9
1.3. Tipuri de activități	9
1.3.1. Activitate preliminară - Realizarea analizei la nivelul comunității marginalizate rome pentru fundamentarea cererii de finanțare	9
1.3.2. Tipuri de activități eligibile	11
1.3.3. Teme secundare FSE	17
1.3.4. Teme orizontale	18
1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili	20
1.5. Perioada de implementare a proiectelor	21
1.6. Grup țintă	22
1.7. Indicatori specifici de program	25
1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelurile de proiecte	33
1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare	33
1.9.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului	33
1.9.2. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerilor	33
CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării	36
2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor	36
2.1.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții generale	36
2.2. Eligibilitatea proiectului	37
2.2.1. Eligibilitatea proiectului - condiții generale	37
2.2.2. Eligibilitatea proiectului - condiții specifice	38
2.2.3 Evitarea dublei finanțări	39
2.3. Încadrarea cheltuielilor	40
2.3.1. Listă orientativă privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului	40
2.3.2. Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect	52

2.3.3. Reguli generale și specifice de decontare	53
CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare	55
CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție	55
CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor.....	55
CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor	55
CAPITOLUL 7. Anexe.....	56

CAPITOLUL 1. Informații despre apelul de proiecte

Apelul de proiecte se adresează exclusiv comunităților marginalizate în care există cel puțin 10% populație aparținând minorității rome, localizate în orice unitate administrativ-teritorială (comună, oraș, municipiu) din Regiunea de dezvoltare București - Ilfov.

A. Context național - comunitățile marginalizate din România

Conform datelor furnizate în cadrul *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei (2014-2020)*, în prezent, unul din cinci români se confruntă cu sărăcia determinată de venitul insuficient, și o mare parte din sărăcia bazată pe venit este persistentă, trei sferturi dintre persoanele sărace aflându-se în această situație de cel puțin trei ani. O treime din populație este afectată de deprivare materială severă, în sensul că nu-și poate permite să achiziționeze articole considerate dezirabile sau chiar necesare pentru a duce un trai decent. Sărăcia este situația în care se află acei oameni ale căror venituri sunt atât de scăzute încât le este imposibilă atingerea unui standard de viață considerat ca fiind acceptabil în societatea în care trăiesc, care se confruntă cu dezavantaje multiple legate de șomaj, venituri mici, condiții de locuit precare, îngrijirea inadecvată a sănătății și bariere în accesul la învățământ, cultură, sport și petrecerea timpului liber¹.

Încă mai există în România copii care nu au mers niciodată la școală, iar procentul tinerilor fără o educație adecvată este ridicat. Multe persoane sunt în continuare inactive sau neangajate formal, cu șanse mici de a căpăta acces corespunzător la piața muncii. Există inegalități în ceea ce privește acoperirea cu servicii medicale de bază. La nivel național, există un număr semnificativ de comunități dezavantajate în care toate aceste probleme se cumulează, făcând aproape imposibilă întreruperea ciclului excluziei fără sprijin și intervenții din exterior.

Combaterea sărăciei și excluziunii sociale necesită o abordare pe tot parcursul vieții. Pentru copii și tineri, obiectivul este de a asigura oportunitatea de dezvoltare a întregului potențial individual, indiferent de originea socială sau etnică, prin dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și experienței necesare. Un alt obiectiv este acela de a asigura premisele pentru participare deplină la viața economică, socială și culturală a României.

Obiectivul pentru cei care au depășit vârsta activă este acela ca vârșnicii să fie apreciați și respectați, să rămână independenți și să poată participa la toate aspectele vieții în calitate de cetățeni activi, bucurându-se de o calitate ridicată a vieții într-o comunitate sigură.

Deoarece copiii care cresc în gospodării sărace se confruntă cu un risc mai mare de sărăcie și perspective mai sumbre de viitor, necesitatea întreruperii cercului vicios al sărăciei face necesară adoptarea unor programe care pot aborda simultan atât sărăcia copiilor, cât și pe cea a adulților din aceeași gospodărie. În special în cazul persoanelor afectate de sărăcie persistentă și al populației rome, diversele dimensiuni ale excluziunii tind să se susțină reciproc și să se perpetueze de la o generație la alta. Excluziunea socio-economică este perpetuată atunci când rezultatele slabe la învățătură și starea proastă de sănătate limitează semnificativ oportunitățile de acces pe piața muncii pentru următoarea generație. Ruperea cercului vicios al sărăciei și excluziunii necesită intervenții orientate, concepute astfel încât să abordeze factorii de bază ai inegalității.

Este, astfel, esențială coordonarea serviciilor sociale, a serviciilor de ocupare a forței de muncă și a serviciilor de sănătate, pentru a facilita ocuparea persoanelor care nu lucrează, dar care sunt apte de muncă. Această abordare a sărăciei și excluziunii sociale se bazează pe conceptul de

¹ www.insse.ro/old/sites/default/files/field/publicatii/dimensiuni_ale_incluziunii_sociale_in_romania_1.pdf

furnizare de servicii integrate și pe asigurarea armonizării și coerenței dintre diferitele programe și intervenții, atât la nivel de individ, cât și la nivelul comunității.

În România, nivelul sărăciei relative (AROP) nu a înregistrat fluctuații considerabile în ultimii ani.

Estimată pe baza veniturilor totale disponibile, rata sărăciei relative a fost în anul 2016 de 25,3%. Peste unul din patru locuitori ai României traia într-o gospodărie ale cărei venituri erau mai mici decât pragul stabilit la nivelul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-echivalent. În perioada 2013-2016, rata saraciei, estimata in raport cu pragul stabilit in functie de nivelul si distributia veniturilor din anul pentru care se face evaluarea, a evoluat ascendent, de la valoarea 23,0%, la 25,3% in ultimul an.

Cea mai ridicata incidenta a saraciei e in randul celor cu varsta de sub 18 ani, peste o treime dintre acestia s-au aflat sub pragul de saracie, mult peste nivelurile corespunzatoare adultilor, (cresterea in 2016 fata de 2013 a fost de 2,5 puncte procentuale). Starea de saracie in aceasta perioada s-a mentinut la cote ridicate si la tinerii cu varste intre 18-24 ani (diferenta fata de inceputul perioadei a fost de 2,1 puncte procentuale), in 2016 ajungand sa afecteze putin sub o treime dintre ei.

Populatia varstnica (65 ani si peste) este afectata intr-o masura mai redusa de saracie (aproape 1 din 5 dintre acestia), nivelul ratei fiind inferior mediei pe ansamblul populatiei. Rata saraciei in randul varstnicilor a crescut in perioada 2013-2016, cu 4,6 puncte procentuale.

Cele mai pronuntate diferente pe sexe le intalnim la grupa 65 de ani si peste, unde in anul 2016, femeile au atins valori ale ratei saraciei cu 11,5 puncte procentuale mai mari decat ale barbatilor, caracteristica ce se mentine pe intreaga perioada. Barbatii mai afectati de saracie decat femeile au fost cei aflati in grupa de varsta 50-64 ani (3,1 puncte procentuale).

In anul 2016, din totalul persoanelor ocupate, cele aflate sub pragul de saracie au reprezentat 18,9%, cu 7,3 puncte procentuale mai putin decat in cazul persoanelor care nu au desfasurat nicio activitate economico-sociala. Circa un somer din doi este sarac, barbatii someri avand situatia cea mai grea, comparativ cu femeile aflate in somaj (de doua ori mai multi barbati decat femei).

Saracia este mai frecventa in randul persoanelor care traiesc in gospodariile cu copii dependenti (in anul 2016 a atins 30,8%), decat in cazul celor care traiesc in gospodariile fara copii (18,3% in ultimul an). Urmarind schimbarile survenite in perioada 2013-2016 la nivel de saracie in functie de statutul de ocupare a locuintei, observam ca aceasta a avut o evolutie ascendenta pe ansamblu, mai pregnantă la statutul de chirias (+16,9 puncte procentuale) decat al celui de proprietar (+2,0 puncte procentuale).

În România, aproape jumătate din populație trăiește în zone rurale, iar o mare parte a acesteia este dezavantajată atât din punct de vedere al veniturilor, cât și al lipsei infrastructurii și serviciilor de bază. Sărăcia are un caracter profund localizat, nevoile comunităților afectate și ale populației fiind diverse. Este nevoie de o abordare integrată în vederea îmbunătățirii nivelului de educație, a capacității de inserție profesională și a accesului la piața muncii, precum și a accesului la infrastructură de bază de calitate, după cum și la creșterea accesului la servicii medicale de calitate a grupurilor vulnerabile, inclusiv roma.

Sistemul de protecție socială din România, serviciile sociale la nivel de comunitate, în special în mediul rural și la nivelul comunităților sărace, sunt slab dezvoltate sau lipsesc. Există disparități substanțiale față de media UE, înregistrând performanța cea mai slabă sau aproape cea mai slabă. Romii prezintă un risc mult mai mare de sărăcie, indiferent de vârstă, educație sau mediul de reședință/domiciliu. Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2014-2020 evidențiază că: "Analiza datelor din Ancheta Bugetelor de Familie a indicat faptul că romii sunt expuși unui risc de sărăcie de zece ori mai mare decât celelalte etnii (33% dintre ei trăiau în sărăcie absolută pe baza pragului național al sărăciei din 2013, în timp ce doar 3,4% din populația care nu este de etnie romă au avut niveluri de consum sub pragul sărăciei). Îngrijorător este faptul că riscul de sărăcie este extrem de mare pentru copiii romi - rata de sărăcie în cazul lor este de 37,7%, în timp ce rata națională a sărăciei este de doar 4,3%."

Conform studiului „*Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate - Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*”², există trei criterii principale pentru definirea și analiza diferitelor tipuri de comunități marginalizate și anume: **capitalul uman, ocuparea forței de muncă și condițiile de locuire.**

Atenție! Prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice se adresează EXCLUSIV comunităților marginalizate rome!

Identificarea și validarea comunităților marginalizate roma care vor fi abordate prin proiectele propuse în cadrul acestui apel, se va face obligatoriu prin intermediul unei activități preliminare desfășurate anterior depunerii cererii de finanțare așa cum este detaliată în capitolul 1.3. Tipuri de activități - 1.3.1. Activitate preliminară - Realizarea analizei la nivelul comunității marginalizate rome pentru fundamentarea cererii de finanțare

Analiza preliminară la nivelul comunității marginalizate se va realiza cu respectarea următoarelor aspecte:

A 1. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect

O comunitate va fi validată de solicitant ca fiind **marginalizată** dacă se demonstrează îndeplinirea cerințelor minime prezentate în **Tabelul 1** de mai jos.

Tabel 1. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonelor ca fiind marginalizate

Criterii/ Dimensiune	Indicatori cheie	Praguri minimale
Capital uman	Proporția persoanelor de 15-64 de ani care au absolvit maxim 8 clase (gimnaziu)	22%
	Proporția persoanelor cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice, în totalul populației din comunitatea vizată prin proiect	8%
	Proporția copiilor și tinerilor (0-17 ani) din populația totală din comunitatea vizată prin proiect	20,5%
Ocuparea forței de muncă	Proporția persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii (salariați cu contract de muncă sau lucrează oficial pe cont propriu, cu sau fără angajați - patron sau administrator de firmă, PFA, AF, întreprindere individuală, liber profesionist) și nici nu urmează o formă de învățământ, în totalul populației din comunitatea vizată prin proiect	22,5%
Locuire*	Proporția locuințelor supra-aglomerate (< 15,33 m ² pe persoană), în totalul locuințelor din comunitatea vizată prin proiect	54%
	Nesiguranță locativă: proporția gospodăriilor ce nu dețin locuința în proprietate personală, în totalul gospodăriilor din comunitatea vizată prin proiect	12%

² „*Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, disponibil la <http://www.inforegio.ro/images/Publicatii/Atlas%20zone%20urbane%20marginalizate.pdf>, pag 262

*) Indicatorul Eurostat privind supra-aglomerarea, fără condiția referitoare la existența unei camere pe gospodărie.

În raport cu pragurile minimale din Tabelul 1, comunitatea este validată ca fiind marginalizată dacă **îndeplinește simultan** următoarele trei condiții:

- (1) are un nivel scăzut de capital uman;
- (2) are un nivel scăzut de ocupare pe piața formală a muncii;
- (3) are condiții de locuire precară,

unde:

- (1) **în comunitate se înregistrează un nivel scăzut de capital uman**, dacă oricare doi din cei trei indicatori corespunzători din tabelul 1 au valori ce depășesc pragul minimal aferent.
- (2) **în comunitate se înregistrează un nivel scăzut de ocupare a forței de muncă pe piața formală a muncii**, dacă indicatorul corespunzător din tabelul 1 are valori de peste 22,5% (pragul minimal).
- (3) **în comunitate se înregistrează un nivel crescut de locuințe supra-aglomerate și/sau un grad ridicat de nesiguranță locativă**, dacă cel puțin unul dintre indicatorii din tabelul 1 au valori ce depășesc pragul minimal aferent.

Îndeplinirea simultană a celor 3 condiții minime menționate anterior poate fi justificată prin:

a) suprapunerea parțială sau totală, cu unul sau mai multe sectoare de recensământ identificate ca fiind marginalizate în *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate*³ sau în *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România*⁴.

b) dacă zona nu se suprapune cu niciun sector de recensământ identificat ca fiind marginalizat în *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate* sau în *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România* sau realitatea din zonă diferă față de momentul elaborării documentelor strategice sus menționate, aplicantul are posibilitatea de a justifica încadrarea zonei/ comunității vizate prin proiect ca fiind marginalizată prin justificarea îndeplinirii cerințelor minime prezentate în tabelul 1.

Într-un teritoriu selectat pentru implementarea activităților finanțate prin proiect pot exista una sau mai multe comunități declarate și validate ca fiind marginalizate, care pot să aibă aceleași tipuri de nevoi/probleme sau pot avea nevoi/probleme diferite, dar interdependente sau pot fi complet diferite.

În cazul în care prin proiect se au în vedere mai multe zone marginalizate, Tabelul 1. Indicatori cheie și praguri minimale pentru validarea zonelor ca fiind marginalizate, se completează separat pentru fiecare zona marginalizată.

Chiar și în cazul în care zona de intervenție a proiectului face parte dintr-o comunitate care se suprapune, parțial sau integral, cu sectoarele identificate prin *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate* sau *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România*, **realizarea analizei preliminare la nivel de comunitate este obligatorie** (cu excepția studiului de validare (inclusiv a Anexei A) în cazul în care zona de intervenție se suprapune integral cu sectoarele identificate în cele 2 documente mai sus menționate).

³ Elaborarea strategiilor de integrare a comunităților urbane marginalizate – *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, disponibil la <http://www.inforegio.ro/images/Publicatii/Atlas%20zone%20urbane%20marginalizate.pdf>,

⁴ *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale în România* disponibil la adresa <http://www.mmuncii.ro/j33/index.php/ro/minister/minister-rapoarte-studii>

ATENȚIE

Analizele la nivel de comunitate, dezvoltate pentru cererile de finanțare respinse în cadrul apelului de proiecte lansat în perioada 15.05.2016 - 15.09.2016 sau/și în cadrul apelului de proiecte lansat în perioada 18.04.2017 - 23.06.2017, vor putea fi reutilizate în cadrul prezentului apel, doar cu condiția actualizării acestora. Aplicantul are obligația de a revizui analiza la nivel de comunitate, având în vedere că în perioada dintre momentul realizării analizei la nivelul comunității marginalizate și data depunerii cererii de finanțare în cadrul prezentului Apel, situația la nivelul comunității marginalizate se poate modifica.

Aplicantul va încărca în sistemul informatic Declarația privind Comunitatea Marginalizată (Anexa 4 la prezentul Ghid) prin care va declara că analiza efectuată reflectă nevoile și problemele populației din comunitatea/comunitățile vizată/vizate prin proiect și este în corelare cu realitatea existentă în acea comunitate/comunități, la momentul depunerii Cererii de Finanțare.

A 2. Comunitățile marginalizate rome

”Comunitățile marginalizate rome” sunt *acele zone/ comunități în care populația aparținând minorității rome reprezintă minimum 10% din totalul populației la nivelul comunității. În contextul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice sunt vizate EXCLUSIV comunitățile marginalizate rome (criteriu de eligibilitate).*

Atenție! La activitățile proiectului pot participa doar o parte din persoanele din comunitatea marginalizată, prin urmare, la nivel de proiect grupul țintă minim pentru persoanele aparținând minorității rome este de minimum 20% din totalul persoanelor vizate de proiect.

Propunerile de proiecte care nu vizează comunități unde *populația aparținând minorității rome reprezintă minim 10% din totalul populației la nivelul comunității* nu sunt eligibile la finanțare prin prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice.

Având în vedere dificultățile obișnuite întâmpinate în identificarea persoanelor aparținând minorității rome, includerea acestora în grupul țintă se va face inclusiv prin auto-identificare, în baza unei declarații pe proprie răspundere. Prin termenul de minoritate romă, din perspectiva acestui ghid, se înțelege o cupolă etnică sub care intră mai multe grupuri și sub-grupuri de persoane ce sunt asociate acestei etnii (de exemplu rudarii, țigani etc.).

A 3. Segregarea în comunitățile multietnice

Multe din aceste zone marginalizate pot fi segregate (separate de restul comunității). Granițele dintre comunitatea segregată și comunitatea majoritară pot fi granițe naturale (de exemplu un râu, un deal etc.), granițe construite (de exemplu un zid, un gard etc.) sau pot fi simbolice (de exemplu locuitorii unei străzi se pot considera segregati, separați de restul comunității, nu există interacțiune socială între ei și vecini).

A 4. Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte

În vederea întreruperii cercului vicios al excluziunii sociale și sărăciei, **se impune ca abordarea la nivel comunitar să fie integrată și orientată pe nevoile comunității.**

Ca urmare, prin aceste apeluri de proiecte se urmărește:

- ❖ finanțarea unor proiecte elaborate în baza nevoilor concrete ale comunității marginalizate/ comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, identificate în

cadrul analizei la nivel de comunitate (1.3. *Tipuri de activități - din prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice*); proiectele finanțate trebuie să contribuie la reducerea numărului de persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială.

- ❖ asigurarea unei abordări integrate, evitarea unor măsuri disperate, mono-sectoriale, a căror eficacitate ar putea fi diminuată în lipsa unor măsuri eficiente de acompaniere a măsurilor principale; evitarea neajunsurilor legate de o insuficientă adaptare la specificul local al nevoilor persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitatea marginalizată.
- ❖ furnizarea la nivelul fiecărei comunități marginalizate vizate în proiectele finanțate în cadrul acestor apeluri de proiecte a unor servicii sociale/ medicale/ medico-sociale etc., pentru care este asumată sustenabilitatea activităților din proiect după finalizarea acestuia, prin includerea acțiunilor sale în planul local de măsuri privind inserția cetățenilor români de etnie romă (conform *Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor 2012-2020*) al autorității locale în raza căreia se află comunitățile marginalizate vizate.

Propunerile de proiecte vor avea o abordare integrată în sensul că vor conține în mod **obligatoriu** (element de eligibilitate proiect) activitățile 1, 2, 3, 4 și 5 (1.3.2 *Tipuri de activități eligibile - din prezentul ghid*) după cum urmează:

1. activități/ sub-activități în domeniul educației
2. activități/ sub-activități în domeniul ocupării forței de muncă
3. activități/ sub-activități în domeniul antreprenoriatului
4. activități/ sub-activități în domeniul dezvoltării/ furnizării de servicii sociale / medicale/ medico-sociale
5. activități/ sub-activități obligatorii în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau legalizarea asigurării de utilități)-

Suplimentar, în funcție de nevoile comunității marginalizate, propunerile de proiecte pot cuprinde următoarele activități opționale:

- activități/ sub-activități în domeniul acordării de asistență juridică pentru reglementări acte
- activități/ sub-activități în domeniul combaterii discriminării și promovării multiculturalismului

Nu vor fi acceptate la finanțare proiectele care nu prevăd intervenții integrate în măsură să țină seama de nevoile comunității marginalizate cu populație romă, astfel de proiecte fiind eligibile în cadrul celorlalte axe prioritare ale POCU (AP 1-3 - Ocupare; AP 4 - 5 - Incluziune socială, AP 6 - Educație), care pun accent pe abordări sectoriale.

1.1. Axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectiv specific, rezultat așteptat

Pentru a obține finanțare în cadrul prezentelor apeluri de proiecte, propunerile de proiecte trebuie să se încadreze în:

- ▶ **Axa prioritară 4:** *Incluziunea socială și combaterea sărăciei*
- ▶ **Obiectivul tematic 9:** *Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei discriminări*” (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art 3, alin 1, b)

- ▶ **Prioritatea de investiții 9.ii Integrarea socio-economică a comunităților marginalizate, cum ar fi romeii.** (Regulamentul (UE) nr. 1304/2013, art. 3, alin 1, b)
- ▶ **Obiectivul specific 4.1. Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de măsuri integrate**
- ▶ **Rezultat așteptat**

Principalul rezultat așteptat prin sprijinul financiar acordat în cadrul prezentelor apeluri de proiecte îl reprezintă:

- ❖ *Număr redus de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome*

1.2. Tipul apelurilor de proiecte și perioada de depunere a cererilor de finanțare

Apelul de proiecte este de tip competitiv, cu termen limită de depunere.

SISTEMUL INFORMATIC MySMIS 2014 VA FI DESCHIS ÎN DATA DE 16 OCTOMBRIE 2018 ORA 16.00 ȘI SE VA ÎNCHIDE ÎN DATA DE 16 IANUARIE 2019, ORA 16.00.

Elaborarea propunerii de proiect va urma fazele mecanismului competitiv, descris în Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020.

1.3. Tipuri de activități

1.3.1. Activitate preliminară - Realizarea analizei la nivelul comunității marginalizate rome pentru fundamentarea cererii de finanțare

Următoarea activitate este **OBLIGATORIU** a fi desfășurată înainte de elaborarea și depunerea cererii de finanțare și va include cel puțin următoarele aspecte (**criteriu de eligibilitate proiect**):

- ▶ **A) Colectarea datelor de referință** prin care se dovedește îndeplinirea cerințelor minime pentru identificarea comunității cu populație romă. Colectarea acestor date se va face pe baza unui chestionar care trebuie să conțină informații în măsură să permită calculul indicatorilor cheie din **Tabelul 1**, la nivelul comunității marginalizate vizate prin proiect, precum și procentul solicitat în ceea ce privește numărul de persoane aparținând minorității rome (**Anexa A: Model orientativ de chestionar de cercetare pe teren pentru studiul de validare**). Statusul ocupațional, nivelul de educație și competențe, condițiile de locuire (de exemplu: numărul de metri pătrați ce revin fiecărei persoane din gospodărie) și accesul la utilități (canalizare, apă, curent electric etc.) sunt condiții obligatorii în acest proces. În contextul acestui apel de proiecte se recomandă ca elementul de referință pentru identificarea nevoilor și pentru măsurile propuse să fie gospodăria (totalitatea persoanelor aparținând aceleiași familii care împart aceeași locuință). Documentarea trebuie să fie reprezentativă la nivelul populației din zona de intervenție vizată, cu un număr suficient de mare de cazuri pentru a permite analiza comunității marginalizate. În cazul comunităților marginalizate de dimensiuni mici (de exemplu: un bloc ghetou) este recomandată realizarea unui investigări exhaustive a acesteia. Scopul acestei activități este de a valida încadrarea comunității ca fiind marginalizată și de a furniza date concrete și relevante pentru a fundamenta analiza nevoilor și problemelor populației din comunitatea marginalizată a căror rezolvare se urmărește prin proiect. Colectarea datelor (mai cu seamă în cazul informațiilor privind piața forței de muncă) nu trebuie să se limiteze la zona de intervenție a proiectului, fiind indicat să se evalueze și oportunitățile din zonele învecinate.

Atenție! Justificarea îndeplinirii cerințelor minime din Tabelul 1 pentru identificarea comunității ca fiind marginalizată, precum și respectarea cerințelor pentru validarea ca marginalizată a comunității în care există populație aparținând comunității rome (A 1. Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect) reprezintă condiții de eligibilitate a proiectului.

- ▶ **B) Completarea Anexei B: Fișa sintetică minimală a comunității** - care include o centralizare a elementelor minime cuantificabile pe baza cărora va fi dezvoltată analiza la nivel de comunitate. În anexa B trebuie să se descrie foarte clar zona de intervenție, prin precizarea elementelor de demarcație / de delimitare față de restul comunității/zona (strazi, cursuri de apă, forme de relief etc), în corelare cu delimitarea prezentată în harta UAT atasată la Analiza comunității.

În cazul în care prin proiect se au în vedere mai multe zone marginalizate, Anexa B: Fișa sintetică minimală a comunității, se completează separat pentru fiecare zonă marginalizată.

- ▶ **C) În elaborarea analizei, solicitantul va avea în vedere includerea cel puțin a următoarelor informații:**
 - descrierea narativă a comunității marginalizate rome vizate de proiect prin raportare în mod obligatoriu la cele trei criterii evidențiate în Tabelul 1 - *Indicatori cheie și praguri minime pentru validarea comunităților ca fiind marginalizate, respectiv capital uman, ocuparea forței de muncă, locuire.*
 - identificarea și analiza grupurilor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială (1.6. Grup țintă), precum și a nevoilor locale ale persoanelor care vor constitui grupul țintă vizat prin proiect, din perspectiva tipurilor de activități eligibile în prezentul ghid (de exemplu: educație, ocupare, servicii sociale/ medicale/ medico-sociale, îmbunătățirea condițiilor de locuit, asistență pentru reglementări acte, etc.), cu evidențierea condiției femeii și a copilului în zona de intervenție, potențialul de dezvoltare a comunității marginalizate, inclusiv a mediului de afaceri local, profilul de resurse umane și competențe, cererea locală/ proximă de pe piața forței de muncă, identificarea unor soluții viabile care să urmărească incluziunea socială a comunității marginalizate cu populație romă, precum și implementarea planurilor de acțiune pentru soluționarea problemelor identificate.
 - Analiza comunității va avea atașată harta UAT, cu evidențierea clară a zonei de intervenție vizate prin proiect, precum și imagini relevante pentru această comunitatea marginalizată.

Datele utilizate în analiză trebuie să fie: date statistice rezultate din cercetări științifice sau date administrative ale entităților relevante (de exemplu: *Institutul Național de Statistică/ Direcțiile Județene de Statistică, Direcțiile de Asistență Socială și Protecția Copilului, Direcțiile de Sănătate Publică, Serviciile Publice de Asistență Socială, Poliția Locală* etc.) și/ sau date obținute din studiul de validare prin activități de cercetare pe teren.

Pentru realizarea acestei analize, este obligatorie organizarea unor activități de cercetare pe teren la nivelul comunității marginalizate cu populație romă. Analiza la nivel de comunitate trebuie să se realizeze printr-o abordare participativă pentru identificarea nevoilor grupului țintă vizat prin proiect și pentru identificarea de soluții pentru rezolvarea problemelor la nivelul comunității marginalizate rome vizate prin proiect. Soluțiile propuse pentru incluziunea persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială trebuie să se realizeze prin implicarea actorilor locali (inclusiv a liderilor informal, romi și ne-romi), respectiv prin implicarea grupului țintă vizat de intervențiile finanțate prin proiect (persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială). Implicarea persoanelor din comunitatea marginalizată romă în activitatea de analiză va putea fi dovedită de exemplu cu: liste de prezență, minutele întâlnirilor, fotografii, agenda întâlnirilor, materialele prezentate etc. aceste documente vor fi în mod obligatoriu anexate la documentul - analiza preliminară la nivel de comunitate.

Realizarea analizei la nivel de comunitate vizată prin proiect este **OBLIGATORIE** și se va realiza **înainte de depunerea cererii de finanțare, cu consultarea membrilor comunităților vizate și a autorităților locale**, constituind baza de referință pentru identificarea priorităților și măsurilor ce vor fi incluse în proiect.

În situația în care cererea de finanțare este acceptată la finanțare, cheltuielile aferente analizei vor putea fi solicitate la rambursare, pe bază de costuri reale, în limita a maximum 0,3% din valoarea totală eligibilă a proiectului. Eligibilitatea cheltuielilor aferente analizei va fi stabilită la verificarea cererii de rambursare.

1.3.2. Tipuri de activități eligibile

În cadrul prezentului apel de proiecte pot fi sprijinite următoarele tipuri de activități eligibile:

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI

Activitatea 1 (Obligatorie). Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) prin acordarea unor pachete integrate (pachetele integrate ar putea include de exemplu: *costuri de transport și masă pentru copiii din grupul țintă, materiale educaționale, accesul la servicii medicale și sociale, măsuri de prevenire și diminuare a părăsirii timpurii a școlii prin servicii educaționale specifice nevoilor persoanelor din grupul țintă, măsuri de acompaniere (de exemplu. îmbrăcăminte și încălțăminte, stimulente condiționate de prezență), adaptate nevoilor și specificului comunității etc.)*

În vederea sprijinirii și stimulării creșterii calității actului educațional în școlile care deservește copiii din comunitățile vizate de proiect, pot fi acordate pachete integrate pentru profesorii ce predau la școli din zone defavorizate, pe baza performanței acestora în ceea ce privește atragerea copiilor din grupul țintă către sistemul de învățământ (de exemplu: pentru creșterea prezenței zilnice și a participării școlare, îmbunătățirea performanțelor școlare, organizarea de activități extra-curriculare stimulative pentru copiii din grupul țintă, educația părinților etc.)

Pentru Activitatea 1, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de educație ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte vor include, în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- ▶ **Sub-activitatea 1.1. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie**
- **învățământ ante-preșcolar** în cadrul căreia pot fi finanțate atât acțiuni care vizează creșterea accesului și participării la educația ante-preșcolară, inclusiv prin asigurarea/ dezvoltarea de servicii locale și utilizarea de materiale de învățare pentru copiii din învățământul ante-preșcolar, în special pentru copiii aparținând minorității rome și pentru copiii cu dizabilități, furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar etc.
- ▶ **Sub-activitatea 1.2. Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educația timpurie**
- **învățământ preșcolar**, în cadrul căreia pot fi finanțate acțiuni care vizează creșterea accesului și participării la educația preșcolară, inclusiv prin asigurarea/ dezvoltarea și utilizarea de servicii locale și materiale de învățare pentru copiii din învățământul preșcolar, în special pentru copiii aparținând minorității roma și copiii cu dizabilități, furnizarea de servicii de informare și consiliere a părinților, programe de educație parentală, inclusiv măsuri de acompaniere și de asigurare de sprijin financiar etc.
- ▶ **Sub-activitatea 1.3. Sprijin pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii prin: programe de tip zone prioritare de educație/ școală după școală**, în cadrul căreia pot fi finanțate atât acțiuni care vizează reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv prin servicii de informare, consiliere și mentorat destinate elevilor în risc de părăsire timpurie a școlii, precum și părinților acestora, programe care promovează activitățile extra-curriculare cu accent pe dobândirea de competențe cheie, măsuri care vizează desegregarea școlară, acțiuni care

contribuie la creșterea stimei de sine, educație interculturală, programe de sprijin individualizat și adaptare curriculară, dezvoltare de resurse și materiale noi de învățare etc., furnizarea unor programe specifice de promovare a regulilor elementare de igienă dezvoltate și adaptate pentru copii/ tineri rome și pentru copii/ tineri care sunt cel mai afectați de sărăcie și au o stare de sănătate și condiții de viață precare etc.

- **Sub-activitatea 1.4. Programe de tip a doua șansă** - Sprijin pentru implementarea programelor integrate destinate tinerilor care au abandonat școala și adulților care nu și-au finalizat educația obligatorie, consiliere și programe de educație parentală pentru membrii familiilor copiilor și adulților care se află în afara sistemului educațional, acțiuni și campanii de conștientizare destinate creșterii ratelor de menținere în sistemul inițial de învățământ și pentru a asigura înțelegerea beneficiilor pe care le oferă educația în relație cu oportunitățile de angajare, furnizarea de programe de tip "A doua șansă", alte măsuri care vizează creșterea numărului de persoane care se reîntorc în sistemul de educație și formare

Sustenabilitatea serviciilor educaționale este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORȚEI DE MUNCĂ

Activitatea 2 (Obligatorie). Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

Pentru activitatea 2, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă - *persoane (șomeri, inactivi) din comunitatea marginalizată aflate în risc de sărăcie și excluziune socială*, - propunerile de proiecte vor include în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- **Sub-activitatea 2.1 Participarea la programe de ucenicie la locul de muncă**

Ucenicia reprezintă formarea profesională realizată la locul de muncă în baza unui contract de ucenicie, fiind organizată conform prevederilor Legii nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ucenicia la locul de muncă se organizează pentru calificările stabilite prin legislația în vigoare și pentru ocupațiile cuprinse în Clasificarea Ocupațiilor din România, pentru care există standarde de pregătire profesională, respectiv standarde ocupaționale.

Angajatorii care doresc să organizeze activități de ucenicie la locul de muncă potrivit domeniilor de activitate au obligația să declare la AJOFM/AMOFM locurile de muncă vacante pentru care organizează aceste activități.

Pentru formarea profesională a ucenicului, angajatorul are obligația de a respecta prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, activitatea de formare fiind finalizată cu certificate de calificare cu recunoaștere națională. Evaluarea și certificarea formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare privind formarea profesională.

NB. Cheltuielile aferente subvențiilor pentru ucenicie nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza OUG nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de ucenicie, se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

- **Sub-activitatea 2.2. Participarea la programe de stagii pentru absolvenții de învățământ superior**

Organizarea stagiilor pentru absolvenții de învățământ superior de către angajatori se realizează în baza unui contract de stagiu încheiat între angajator și stagiar, cu durată de 6 luni, anexă la contractul individual de muncă, conform prevederilor Legii nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada de stagiul se desfășoară conform unui program de activități aprobat de angajator, la propunerea conducătorului compartimentului în care își desfășoară activitatea stagiarul.

La sfârșitul perioadei de stagiul, angajatorul are obligația să evalueze cunoștințele stagiarului și să elibereze certificatul/ adeverința din care să reiasă perioada în care acesta a desfășurat activitatea în baza contractului de stagiul, competențele și deprinderile practice dobândite. Certificatul atestă dobândirea de experiență și vechime în muncă sau în specialitate, după caz.

NB. Cheltuielile aferente subvențiilor pentru stagii nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza OUG nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă pentru încheierea de contracte de stagiul, se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

- **Sub-activitatea 2.3. Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă** (de exemplu servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă, respectiv informare și consiliere profesională sau/și mediere pe piața muncii interne, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal etc.)

Formarea profesională trebuie să fie realizată de către furnizori de formare profesională autorizați în conformitate cu prevederile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind finalizată cu certificate de calificare sau de absolvire cu recunoaștere națională. Formarea profesională se organizează prin programe de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare, specializare. Angajatorii pot organiza ei înșiși programe de formare profesională doar dacă sunt autorizați ca furnizori de formare profesională în condițiile OG nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Conform anexei 2 a HG nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care au absolvit învățământul primar (4 clase) pot participa la programe de inițiere, definite în OG nr. 129/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind formarea profesională a adulților, organizate de furnizori de formare profesională autorizați, care se finalizează cu certificate de absolvire cu recunoaștere națională.

Activitățile de contractare, pe baze temporare, a personalului, desfășurate de persoanele juridice în baza autorizației de funcționare ca agent de muncă temporară, nu intră în sfera serviciilor specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă.

NB. Cheltuielile aferente subvențiilor acordate angajatorilor pentru angajarea persoanelor aparținând grupului tinta nu vor fi bugetate și decontate în cadrul proiectului; angajatorii care doresc să beneficieze de subvențiile acordate în baza OUG nr. 60 din 5 iulie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul forței de muncă, se vor adresa structurilor teritoriale ale ANOFM.

Activitatea 3 (Obligatorie). Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu

Pentru activitatea 3, în funcție de rezultatele analizei realizate la nivel de comunitate și de nevoile de ocupare ale persoanelor din grupul țintă, propunerile de proiecte vor include în mod obligatoriu cel puțin una dintre următoarele sub-activități:

- **Sub-activitatea 3.1. Acordarea de sprijin persoanelor din grupul țintă** (*persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială*) pentru înființarea de afaceri sub forma unor servicii personalizate de sprijin, de exemplu. consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională antreprenorială, sprijin pentru elaborarea planului de afaceri etc., analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc.

Planurile de afaceri vor fi supuse aprobării unei comisii de selecție, pe baza unor criterii stabilite de beneficiarul finanțării nerambursabile, în cadrul unui proces transparent și nediscriminatoriu.

Comisia de selecție a ideilor de afaceri va include obligatoriu un număr impar de membri din care se recomandă să facă parte reprezentanți ai:

- Mediului de afaceri;
 - Patronatelor din aria de implementare a proiectului.
- **Sub-activitatea 3.2. Acordarea de subvenții (micro-granturi) pentru înființarea de noi afaceri**, inclusiv sprijin post-înființare afacere. Acordarea subvenției (micro-grant) va fi condiționată de înființarea firmei (costurile aferente înființării companiei vor fi acoperite prin proiect - **Sub-activitatea 3.1.**).

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de **25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă**. Pentru subvenția acordată este obligatorie angajarea cu norma întreagă a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite. Afacerile înființate trebuie să funcționeze minimum 12 luni pe perioada implementării proiectului și minimum 6 luni după data de finalizare a proiectului - perioadă de sustenabilitate. Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă ocupat, și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.

Personalul echipei de proiect si angajatii proprii (atât ai beneficiarului, cât și ai partenerilor) nu pot face parte din firmele înființate prin proiect.

Incidența ajutorului de minimis

NB. Activitatea 3 (susținerea antreprenoriatului) va face obiectul unei **scheme de minimis pentru acele cheltuieli de care beneficiază persoanele juridice, respectiv firmele nou-create**. Beneficiarul finanțării nerambursabile va asigura monitorizarea implementării măsurilor de ajutor de minimis.

În cadrul **Sub-activității 2.3 Măsuri de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă**, cheltuielile aferente activităților premergătoare subvenționării locului de muncă (*de exemplu informare și consiliere profesională, plasare pe piața muncii, formare profesională etc.*) nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, aceste cheltuieli fiind efectuate pentru persoane fizice.

În cadrul **Activității 3**, cheltuielile aferente **Sub-activității 3.1.** nu vor intra sub incidența ajutorului de minimis, aceste cheltuieli fiind efectuate pentru persoane fizice.

Schema de ajutor *de minimis* nu se aplică și nu se acordă pentru:

- a) ajutoarele acordate **întreprinderilor care-si desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului si acvaculturii**, reglementate de Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 17/21.01.2000
- b) ajutoarele acordate **întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole**, astfel cum sunt enumerate în Anexa 1 a Tratatului CE;
- c) ajutoarele acordate **întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul transformării si comercializării produselor agricole**, prevăzute în Anexa nr. 1 a Tratatului CE, în următoarele cazuri:
 - atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
 - atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producători primari.
- d) ajutoarele destinate **activităților legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarele legate direct de cantitățile exportate, ajutoarele destinate înființării**

și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

- e) ajutoarele subordonate folosirii mărfurilor naționale în locul celor importate;
- f) ajutoarele pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri.

Prin urmare, Activitățile 2 și 3, implicit sub-activitățile aferente acestora nu vor viza domeniile exceptate de la schema de ajutor de minimis evidențiate mai sus.

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII/ FURNIZĂRII DE SERVICII SOCIALE/ MEDICALE/ MEDICO-SOCIALE

Activitatea 4 (Obligatorie). Sprijinirea dezvoltării/furnizării de servicii sociale / medicale/ medico-sociale, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale). Se are în vedere furnizarea de servicii integrate pentru copii, tineri, adulți/ părinți etc. (*de exemplu măsuri active de ocupare, formare profesională, educație, măsuri de inserție socio-profesională, servicii - sociale/ medicale/ medico-sociale, consiliere psihologică etc.*) recomandabil prin intermediul centrelor comunitare integrate/ punctelor unice de acces la servicii /prin implicarea specialiștilor de la nivelul rețelei teritoriale a ANOFM sau a celor de la nivelul serviciilor publice de asistență socială, în colaborare, pe bază de protocoale, cu rețeaua teritorială a ANOFM.

Se va acorda prioritate încurajării abordărilor inovative în furnizarea acestor servicii, cum ar fi:

- furnizarea serviciilor sociale prin promovarea utilizării forței de muncă de la nivelul comunității (inclusiv prin scheme de ucenicie);
- furnizarea de servicii de către echipe mobile multi-funcționale;
- experimentarea unor noi relații de tip contractual între autoritățile locale și/sau furnizorii privați de servicii sociale și partenerii comunitari;
- pachet de servicii sociale destinat prevenirii separării copilului de familia sa;
- pachet de servicii medico-sociale/ pachet de servicii de asistență medicală comunitară destinat persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, inclusiv etnicilor rome, realizat de către asistentul medical comunitar, mediatorul sanitar și asistentul social pentru reducerea mortalității infantile, prevenirea sarcinilor la minore, creșterea numărului de persoane din comunitățile cu populație aparținând minorității rome înscrise la medicul de familie și/ sau beneficiari de diferite programe de sănătate (TB, diabet, boli cardio-vasculare, boli infecțioase etc), prevenirea și/ sau monitorizarea cazurilor de autism, probleme de sănătate mintală a copilului și adultului, reducerea mortalității materne, creșterea numărului de beneficiari de servicii și programe privind sănătatea reproducerii /planificarea familială.

NB Acordarea finanțării va fi condiționată de asumarea la nivelul parteneriatului a responsabilității pentru asigurarea sustenabilității serviciilor dezvoltate (sociale/ medicale/ medico-sociale) etc. după finalizarea sprijinului FSE

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (sociale/ medicale/ medico-sociale) este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate).

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL ÎMBUNĂTĂȚIRII CONDIȚIILOR DE LOCUIT

Activitatea 5 (Obligatorie). Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă (de exemplu lucrări de reparații, consolidări structurale, izolație termică și încălzire a locuinței, extinderi de camere, îmbunătățirea igienei locuinței și spațiilor conexe, conectare la rețelele de utilități gaze, apă, electricitate, cai de acces etc.), pentru a reduce pericolul pe care locuirea precară îl reprezintă pentru siguranța familiilor și pentru a facilita

îmbunătățirea stării de sănătate și a capacității de învățare și ocupare a persoanelor din grupul țintă.

În vederea implementării **Activității 5 - Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă**, nu vor putea fi selectate ca parteneri companii din domeniul construcțiilor. Activitățile menționate vor face obiectul achiziției de prestare de servicii/execuție de lucrări.

În situația în care o instituție publică (de exemplu, autoritate publică locală) este partener și are în responsabilitate Activitatea 5 - Activități de îmbunătățire a condițiilor de locuit ale persoanelor din grupul țintă, aceasta poate subcontracta (externaliza) intervențiile în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit. Partenerul va avea responsabilitatea coordonării implementării acestei activități și asigurarea sustenabilității intervențiilor.

Sunt eligibile integral cheltuielile aferente unor intervenții dedicate comunității în ansamblu, respectiv cheltuielile aferente reabilitării, modernizării, dotării cu mobilier și aparatură a spațiilor în care se vor desfășura activități de sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație și activități de sprijin pentru dezvoltarea/ furnizarea de servicii sociale/ furnizarea de servicii inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale), indiferent de categoria de persoane care beneficiază de aceste servicii. De exemplu, vor fi eligibile integral costurile cu renovarea și dotarea unei școli care este frecventată atât de membri ai grupului țintă cât și de alte persoane din comunitatea marginalizată sau din UAT, care nu sunt vizate direct de intervențiile proiectului.

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL ACORDĂRII DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ PENTRU REGLEMENTĂRI ACTE - acolo unde este cazul

Activitatea 6 (Opțională). Activități de asistență juridică pentru reglementări acte (acolo unde este cazul). În cadrul acestei activități se va acorda sprijin pentru furnizarea de asistență juridică pentru reglementarea actelor de identitate, de proprietate, de stare civilă, de obținere a drepturilor de asistență socială (beneficii de asistență/ servicii sociale).

Această activitate va fi selectată doar în situația în care există astfel de nevoi pentru grupul țintă.

❖ INTERVENȚII ÎN DOMENIUL COMBATERII DISCRIMINĂRII ȘI PROMOVĂRII MULTICULTURALISMULUI

Activitatea 7 (Opțională). Campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și acțiuni de implicare activă și voluntariat al membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea/ Acțiuni de facilitare și mediere pentru identificarea și consolidarea de parteneriate pentru rezolvarea problemelor comunității printr-o abordare participativă. În cazul comunităților segregate sau a existenței unor servicii segregate (precum cele educaționale) sunt încurajate campaniile de informare care au ca scop pregătirea procesului de desegregare și integrare a grupului marginalizat în societate (în special cele ce vizează desegregarea școlară și cea legată de locuire).

NB Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea din cadrul:

- ▶ AP 4 - PI 9.ii, OS 4.2.

NB Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea din cadrul:

- ▶ AP 5 - PI 9vi (CLLD)- OS 5.1 &5.2.

NB Comunitățile marginalizate care vor beneficia de finanțare din cadrul acestei PI vor fi excluse de la finanțarea măsurilor similare la nivelul:

- ▶ AP 6- PI 10i

NB Pentru evitarea suprapunerilor și a dublei finanțări, persoanele din grupul țintă care vor beneficia de măsurile vizate în cadrul PI 9.ii (OS 4.1) vor fi excluse de la finanțarea măsurilor similare⁵ finanțate din:

- ▶ AP 1/ AP 2
- ▶ AP 3 - PI 8.i (OS 3.1-3.6), PI 8.iii (OS 3.7 - antreprenoriat).

Sunt încurajate propunerile de proiecte care valorifică inițiativele finanțărilor anterioare din Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013/ Programul Operațional Regional 2007-2013 sau din alte surse prin care a fost susținută infrastructura destinată furnizării de servicii sociale/ medicale/ centrele multifuncționale.

1.3.3. Teme secundare FSE

În cadrul Axei Prioritare 4/ PI 9.ii sunt vizate temele secundare prezentate în tabelul de mai jos.

Propunerile de proiecte vor trebui să evidențieze în secțiunea relevantă (*tema secundară vizată*) în ce constă contribuția proiectului la o anumită temă secundară, precum și costul estimat al respectivelor măsuri.

Alocările din tabelul de mai jos reprezintă alocări indicative la nivelul Axei Prioritare 4. Prin urmare, în cadrul cererii de finanțare se vor evidenția sumele calculate pentru măsurile care vizează teme secundare relevante pentru proiect.

Procentele din tabelul de mai jos reprezintă ponderi din totalul alocărilor aferente temelor secundare la nivel de axă prioritară/ PI.

Tema secundară	Pondere minimă pe proiect
01. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon și eficiență din punctul de vedere al utilizării resurselor.	2%
02. Inovare socială	5%
06. Nediscriminare	2%

În dezvoltarea cererii de finanțare, prin anumite activități, veți viza **cel puțin o temă secundară** dintre cele aferente axei prioritare. Pentru respectiva temă secundară veți avea în vedere un buget care să reprezinte minim procentul indicat în tabel calculat la totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului.

Aspecte privind inovarea socială

⁵ Prin măsuri similare se înțelege: de exemplu participarea la un program de ucenicie, participarea la un program de formare în **același domeniu și pentru același nivel de calificare**, obținerea subvenției pentru deschiderea unei afaceri etc.

Inovarea socială presupune dezvoltarea de idei, servicii și modele prin care pot fi mai bine abordate provocările sociale, cu participarea actorilor publici și privați, inclusiv a societății civile, cu scopul îmbunătățirii serviciilor sociale⁶.

Programul Operațional Capital Uman promovează inovarea socială, în special cu scopul de a testa, și, eventual, a implementa la scară largă soluții inovatoare, la nivel local sau regional, pentru a aborda provocările sociale.

Inovarea socială are o importanță deosebită mai ales în contextul inițiativelor din domeniul incluziunii sociale și a combaterii sărăciei, având în vedere faptul că acestea vizează cu prioritate comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială.

Exemple de teme de **inovare socială** care ar putea fi utilizate în cadrul acestui ghid al solicitantului - condiții specifice:

- ✓ Crearea și consolidarea de parteneriate relevante pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitățile marginalizate/ persoanele aflate în risc de sărăcie/ persoane aparținând grupurilor vulnerabile, dar și pentru identificarea unor soluții practice, viabile, inovative de a răspunde problemelor identificate, bazate inclusiv pe valorificarea de bune practici la nivel național sau din alte State Membre;
- ✓ metode inovative de implicare activă a membrilor comunității în operațiunile sprijinite, inclusiv pentru depășirea barierelor de ordin moral sau care țin de cutumele din societate/etnice;
- ✓ metode inovative de combatere a discriminării;
- ✓ metode inovative de prevenire a abandonului școlar;
- ✓ valorificarea oportunităților locale în identificarea soluțiilor propuse;
- ✓ activități și inițiative care vizează promovarea egalității de șanse, non discriminarea etc.

Solicitanții și/ sau partenerii eligibili trebuie să evidențieze în formularul de aplicație dacă propunerea de proiect contribuie la inovarea socială, conform celor prezentate mai sus.

1.3.4. Teme orizontale

În cadrul proiectului va trebui să evidențiați, în secțiunea relevantă din cadrul aplicației electronice, contribuția proiectului la temele orizontale stabilite prin POCU 2014-2020. Prin activitățile propuse în cadrul proiectului va trebui să asigurați contribuția la cel puțin una din temele orizontale de mai jos.

► Dezvoltare durabilă

Aplicarea principului dezvoltării durabile va urmări asigurarea unui echilibru între aspectele legate de mediu, coeziune socială și creștere economică în cadrul POCU. Integrarea orizontală a principiului are în vedere ca operațiunile finanțate să urmărească reducerea impactului asupra mediului cât mai mult posibil, prin *activități dedicate protecției mediului, eficienței energetice, atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, biodiversității, rezistenței la dezastre, prevenirii și gestionării riscurilor*.

Acțiunile din cadrul acestui OS urmăresc incluziunea socială și combaterea sărăciei prin furnizarea de măsuri integrate pentru persoanele din comunitățile marginalizate. Promovarea și educarea cu privire la protecția mediului și a unui mod de viață sănătos va contribui la integrarea socială a diverselor grupuri vulnerabile, dar și proiectele de economie socială care combină oportunități de angajare și aspectele de mediu.

► Egalitatea de șanse și non-discriminarea

⁶ Definiție preluată de pe pagina de internet a Comisiei Europene: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1022&langId=en>

Promovarea egalității de șanse, combaterea discriminării pe criterii de origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și a dificultăților de acces de orice tip și asigurarea accesului egal la serviciile de interes general sunt teme orizontale care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Acțiunile specifice menite să răspundă nevoilor persoanelor din categoriile expuse unui risc crescut de discriminare includ măsurile specifice țintite către îmbunătățirea inserției sociale și profesionale a acestora, prin creșterea accesului pe piața muncii, dar și prin îmbunătățirea nivelului de educație și competențe.

Totodată, în contextul măsurilor avute în vedere pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, se va urmări îmbunătățirea accesului acestor grupuri la serviciile sociale, medicale și de interes general, precum și adaptarea condițiilor de muncă și crearea unor facilități speciale pentru persoanele cu dizabilități și alte categorii de persoane dezavantajate. În plus, în cadrul acțiunilor integrate țintite către combaterea sărăciei la nivelul comunităților, vor fi susținute campanii de conștientizare și acțiuni specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea inițiativelor de voluntariat și a incluziunii active, pentru combaterea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității de șanse.

Acțiunile care vizează creșterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, prin promovarea de proiecte integrate (cuprinzând servicii educaționale, sociale, medicale, de locuire etc.) se adresează în mod direct nevoilor specifice ale persoanelor din aceste grupuri, contribuind la o mai bună inserție socio-profesională a acestor persoane și protejarea acestora împotriva discriminării și a abuzurilor la care acestea sunt supuse.

► **Promovarea egalității între femei și bărbați**

Promovarea egalității între femei și bărbați reprezintă un principiu de bază care contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Pentru promovarea egalității de gen, acțiunile specifice includ intervenții care vizează îmbunătățirea inserției sociale și profesionale atât a femeilor - cu accent asupra femeilor provenind din medii sau grupuri dezavantajate, spre exemplu femeile de etnie romă, cât și a bărbaților - care vor contribui în mod direct la promovarea egalității de gen.

De asemenea, campaniile de conștientizare și acțiunile specifice pentru creșterea responsabilității sociale și promovarea incluziunii active vor contribui la combaterea tuturor formelor de discriminare, inclusiv a celor pe bază de gen.

Acțiunile vizate acordă o atenție deosebită măsurilor de acompaniere, astfel încât să faciliteze integrarea socio-economică, intervențiile fiind orientate către creșterea ocupării, promovarea incluziunii sociale și îmbunătățirea nivelului de educație și competențe și au în vedere minimizarea efectelor negative ale factorilor externi, care duc la persistența inegalităților și reduc impactul sprijinului direct.

Acțiunile specifice se vor referi la:

- Accesul egal pentru femei și bărbați;
- Pentru muncă egală remunerație egală pentru femei și bărbați;
- Promovarea unui mediu de lucru prietenos pentru mame, inclusiv încurajarea adoptării de către angajatori a programelor de lucru flexibile;
- Promovarea independenței economice a femeilor (în special prin antreprenariat)
- Promovarea utilizării de către bărbați a beneficiilor sociale legate de concediul de îngrijire a copiilor.

Pentru informații privind temele orizontale se va consulta documentul: *Ghid - integrare teme orizontale în cadrul proiectelor finanțate din FESI 2014-2020* disponibil la <http://www.fonduri-ue.ro/orientari-beneficiari>.

1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili

În cadrul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice sunt eligibile:

- ▶ **Autoritățile publice locale cu responsabilități în domeniu, în parteneriat cu actori cu expertiză relevantă⁷ pentru acțiunile selectate;**
- ▶ **ONG-uri în parteneriat cu actori cu expertiză relevantă⁸ pentru acțiunile selectate.**

Partenerii transnaționali nu sunt eligibili pe aceste apeluri de proiecte.

Pentru a putea aplica pentru finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii acestuia trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele cerințe:

- ▶ Este obligatorie participarea în proiect cel puțin a unei autorități publice locale din unitatea administrativ teritorială vizată de proiect (localizarea grupului țintă/ a comunității marginalizate), cu rol de solicitant/ partener, aceasta reprezentând o condiție de eligibilitate.
- ▶ În cadrul proiectului se pot constitui parteneriate din 2 sau mai multe UAT-uri în una din următoarele situații:
 - În situația în care aceste UAT-uri se învecinează și partajează aceeași comunitate marginalizată, cu respectarea condiției ca intervențiile finanțate din proiect să fie implementate în aceeași regiune de dezvoltare.
 - dacă numărul persoanelor din grupul țintă este mai mic decât numărul minim obligatoriu prevăzut de prezentul ghid se pot constitui parteneriate din 2 sau mai multe UAT-uri, cu respectarea condiției ca intervențiile finanțate din proiect să fie implementate în regiunea mai dezvoltată București- Ilfov.
- ▶ Fiecare parteneriat creat astfel din aceleași entități va primi finanțare pentru un singur proiect în cadrul fiecăruia dintre apelurile de proiecte vizate prin prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice.
- ▶ Pentru solicitant și respectiv pentru partenerii din cadrul proiectului, este obligatoriu să fie atașate la cererea de finanțare autorizațiile/acreditările în funcție de activitățile pe care aceștia le vor implementa în cadrul proiectului, după cum urmează:
 - Accreditarea ca **furnizor de servicii specializate pentru stimularea ocupării forței de muncă**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează următoarele activități:
 - informare și consiliere profesională
 - medierea muncii
 - Accreditarea ca **furnizor de formare profesională**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activitatea de organizare și desfășurare de programe de formare profesională.
 - Accreditarea centrului de **evaluare a competențelor** dobândite în sistem non-formal și informal, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează

⁷ Prin actori cu expertiză relevantă se înțelege acele persoane juridice care au experiență de minimum 6 luni în domeniul uneia dintre activitățile proiectului în care vor fi implicate, contribuind în mod direct la atingerea indicatorilor de realizare/ de rezultat solicitați prin prezentul apel de proiecte

⁸ Idem ⁷

activități de evaluare și certificare a competențelor dobândite pe cale non-formală sau informală.

Atenție! Agențiile de muncă temporară nu sunt eligibile pentru a solicita finanțare în cadrul prezentelor apeluri de proiecte⁹;

- Acreditarea ca furnizor de **servicii sociale**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii sociale
 - Acreditarea ca furnizor de **servicii medicale**, dacă în cadrul proiectului solicitantul/actorul respectiv implementează activități de furnizare de servicii medicale.
- Pentru implementarea activității 1 - servicii educaționale, este obligatorie participarea în proiect a unei instituții publice de învățământ acreditate din rețeaua națională/ județeană/ locală (ISCED 0-2, respectiv nivelurile: preșcolar, școlar și gimnazial) din județul de unde se află comunitatea marginalizată. Dovada acreditării ISCED 0-2 se poate face prin atașarea la cererea de finanțare a cel puțin unuia din următoarele documente:
- Document eliberat de către autoritățile competente (Ministerul Educației Naționale sau Inspectorat Școlar), care să ateste faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ;
 - Hotărârea consiliului local privind aprobarea planului de școlarizare la nivelul UAT din care provine instituția publică de învățământ, pentru anul școlar 2018-2019 și anexele aferente care sunt parte integrantă din această Hotărâre, din care să reiasă faptul că respectiva instituție are acreditate nivelurile școlare: preșcolar, școlar și gimnazial, în funcție de categoriile de copii implicați în activitățile derulate de instituția publică de învățământ.

Parteneriatele dezvoltate pentru cererile de finanțare respinse în cadrul apelului de proiecte lansat în perioada 15.05.2016 - 15.09.2016 sau/si în cadrul apelului de proiecte lansat în perioada 18.04.2017 - 23.06.2017, vor putea fi utilizate în cadrul prezentului apel, cu condiția respectării prevederilor legale cu privire la modalitatea de selecție a partenerilor.

Procedura de selecție a partenerilor derulată anterior publicării prezentului Ghid al Solicitantului - Condiții Specifice va fi considerată validă dacă respectă toate prevederile legale incidente, inclusiv condițiile de finanțare relevante incluse în prezentului document (potrivit prevederilor Corrigendum nr. 2 la Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020).

În cazul în care, urmare a revizurii cererii de finanțare, structura partenerială nu mai corespunde nevoilor proiectului, Solicitantul va relua procedurile de selecție a partenerului/partenerilor.

1.5. Perioada de implementare a proiectelor

Perioada de implementare a proiectului este de maximum **36 luni**. Proiectele care vor prevedea o perioadă de implementare mai mare de 36 luni vor fi respinse.

⁹ Conform Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare - Capitolul VII „Munca prin agent de muncă temporară” (art. 88 – 102), respectiv Hotărârii de Guvern nr. 1256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară.

Atenție! În perioada de implementare a proiectului NU este inclusă perioada de realizare a analizei efectuată la nivelul comunității marginalizate rome pentru fundamentarea cererii de finanțare.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități și sub-activități incluse în proiect. Durata efectivă de implementare a proiectului se va calcula luând în considerare durata tuturor activităților/sub-activităților proiectului, cu excepția activității preliminară de efectuare a analizei.

1.6. Grup țintă

În cadrul prezentului ghid al solicitantului - condiții specifice, grupul țintă cuprinde **persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome, care să beneficieze de servicii/măsuri integrate.**

”Persoane în risc de sărăcie și excluziune socială”: acest indicator, denumit pe scurt AROPE, corespunde întregii categorii de persoane care sunt în următoarea situație:

- ▶ **A) în risc de sărăcie**

sau

- ▶ **B) se confruntă cu o deprivare materială severă**

sau

- ▶ **C) trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii.**

A) În categoria în risc de sărăcie sunt incluse persoane care au un venit disponibil echivalat situat sub pragul riscului de sărăcie, care este stabilit la 60% din mediana veniturilor disponibile în totalul populației.

B) Deprivarea materială acoperă indicatorii referitori la presiunea economică și bunurile de folosință îndelungată. **Persoanele care se confruntă cu deprivare materială severă** dispun de condiții de trai extrem de limitate datorită lipsei resurselor, la care se înregistrează cel puțin 4 din cele 9 elemente de deprivare: nu își pot permite:

- 1) să plătească chiria sau facturile la utilități,
- 2) să asigure încălzirea adecvată a locuinței,
- 3) să facă față unor cheltuieli neprevăzute,
- 4) să mănânce carne, pește sau un echivalent proteic în fiecare zi,
- 5) o săptămână de vacanță departe de casă,
- 6) un autoturism,
- 7) o mașină de spălat,
- 8) un TV color, sau
- 9) un telefon.

C) Persoanele care trăiesc în gospodării cu o intensitate foarte redusă a muncii sunt cele cu vârsta cuprinsă între 0-59 ani care locuiesc în gospodării în care adulții (cu vârsta între 18-59 ani) au lucrat în anul anterior la mai puțin de 20% din potențialul lor total.

NB! Beneficiarul are obligația de a justifica încadrarea persoanelor din grupul țintă în cel puțin una dintre cele 3 situații enumerate mai sus.

Deoarece indicatorul de realizare prevede necesitatea ca o persoană din grupul țintă să beneficieze de minim 2 servicii/ măsuri¹⁰, o persoană nu poate fi încadrată din punct de vedere al eligibilității decât într-o singură categorie eligibilă. Apartenența la grupul țintă se va dovedi la data intrării persoanei respective în proiect, prin declarație pe propria răspundere a persoanei din grupul țintă (sau a părintelui/ tutorelui/ îngrijitorului informal / asistentului social/ mediatorului școlar/ sanitar în cazul minorilor) sau prin atașarea de documente doveditoare (în cazul în care acestea există).

Pentru a fi eligibile, persoanele din grupul țintă vizat prin proiect trebuie să îndeplinească CUMULATIV următoarele condiții:

- ▶ a) *au domiciliul/ locuiesc în comunitatea marginalizată vizată de intervenție.*

NB. Persoanele din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care nu au acte de identitate, dar locuiesc în acest teritoriu vor reprezenta grup țintă eligibil dacă, în urma analizei la nivel de comunitate, se constată că locuiesc în comunitatea marginalizată aflată în risc de sărăcie și excluziune socială (declarație pe propria răspundere).

- ▶ b) *sunt în risc de sărăcie sau excluziune socială* (prin încadrarea într-una din categoriile de mai sus 1.6. Grup țintă din prezentul Ghid);
- ▶ c) *la nivelul proiectului, persoanele aparținând minorității rome care beneficiază de sprijin trebuie să reprezinte la nivelul grupului țintă al proiectului **minimum 20% din totalul persoanelor aflate în risc de sărăcie și excluziune socială care beneficiază de servicii integrate** (indicatorul de realizare 4S160.2).*

Minimul obligatoriu pentru grupul țintă vizat de proiect (element de eligibilitate proiect)

- ▶ Pentru proiectele implementate în Regiunea dezvoltată București-Ilfov, minimul obligatoriu pentru grupul țintă *persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate* (indicatorul de realizare 4S160) este de **200 persoane**.

În accepțiunea prezentului ghid, stabilirea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** funcție de domiciliul/ locuirea grupului țintă vizat prin proiect (localizarea comunității marginalizate).

Atenție! Unele activități ale proiectului se pot desfășura în afara locației comunității marginalizate rome vizate prin proiect, cu condiția ca acestea să fie în interesul grupului țintă vizat prin proiect.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația de a respecta prevederile Regulamentului nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, participanții la activitățile proiectului vor fi informați despre obligativitatea de a furniza datele lor personale și despre faptul că datele lor personale vor fi prelucrate în aplicațiile electronice SMIS/MySMIS, în toate fazele de evaluare/ contractare/ implementare/ sustenabilitate a proiectului, cu respectarea dispozițiilor legale menționate. Participanții, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, vor semna o declarație prin care își dau acordul privind utilizarea și publicarea datelor personale. Beneficiarii trebuie să facă dovada ca au obținut

¹⁰ De ex. participarea la program de formare profesională și servicii sociale

consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de la fiecare participant, în conformitate cu prevederile legale menționate.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în evaluarea proiectului.

1.7. Indicatori specifici de program

Cererea de finanțare va include atât indicatori de realizare (**4S160, 4S161, 4S162**), cât și indicatori de rezultat imediat (**4S155, 4S156, 4S157**) prezentați în continuare.

Pentru fiecare cerere de finanțare, țintele minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat sunt următoarele:

A) Pentru persoane, fiecare cerere de finanțare va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat (elemente de eligibilitate proiect):

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată
4S155	Regiune dezvoltată	<p>4S155. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant</p> <p>Subdiviziuni:</p> <p>4S155.1. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea calității de participant, din care: din zona rurală</p> <p>4S155.2. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care dobândesc o calificare la încetarea</p>	<p>▶ Ținta minimă pentru indicatorul 4S155 este de 50% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare (activitățile 2 și 3 - 1.3. Tipuri de activități)</p> <p>▶ Ținta minimă a indicatorului 4S155.2. este de 20% din ținta indicatorului 4S155</p>	4S160	Regiune dezvoltată	<p>4S160. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate*</p> <p>Subdiviziuni:</p> <p>4S160.1. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din comunitățile marginalizate) care beneficiază de servicii integrate, din care: din zona rurală</p> <p>4S160.2. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din comunitățile marginalizate) care beneficiază de servicii integrate, din care: Roma**</p>	<p>Pentru indicatorul 4S160 minimul obligatoriu la nivel de proiect este de: 200 persoane</p> <p>Ținta minimă pentru indicatorul 4S160.2. este de 20% din ținta indicatorului 4S160.</p>

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta solicitată minimă	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta solicitată minimă
		calității de participant, din care: Roma					
4S156	Regiune dezvoltată	<p>4S156. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate, are au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant.</p> <p>Subdiviziuni:</p> <p>4S156.1. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant, din care: din zona rurală</p> <p>4S156.2. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care au un loc de muncă, inclusiv cele care desfășoară o activitate independentă, la încetarea</p>	<p>▶ Ținta minimă pentru indicatorul 4S156 este de 25% din totalul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare (<i>activitățile 2 și 3 - 1.3. Tipuri de activități</i>), pe o perioadă de minimum 6 luni de la încetarea calității de participant</p> <p>▶ Ținta minimă a indicatorului 4S156.2. este de 20% din ținta indicatorului 4S156</p>			<p>*Este obligatoriu ca minimum 50% din grupul țintă aferent indicatorului 4S160 si respectiv minimum 50% din grupul țintă aferent indicatorului 4S160.2, să beneficieze de măsuri de ocupare (<i>activitățile 2 și 3 - capitolul 1.3. Tipuri de activități</i>).</p> <p>**Este obligatoriu ca minimum 20% din numărul persoanelor care vor beneficia de măsuri de ocupare să fie persoane aparținând minorității rome.</p>	

Indicatori de rezultat imediat				Indicatori de realizare			
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta solicitată minimă	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Ținta solicitată minimă
		calității de participant, din care: Roma					

Pentru proiectele implementate în **regiunea dezvoltată** (București-Ilfov), **minimul obligatoriu** pentru indicatorul de realizare **4S160. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate** este de **200 persoane**, iar pentru subdiviziunea **4S160.2. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială (din comunitățile marginalizate) care beneficiază de servicii integrate, din care: Roma este de minimum 20% din 4S160. Persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială din comunitățile marginalizate care beneficiază de servicii integrate** (criteriu de eligibilitate proiect).

NB. Fiecare dintre subdiviziunile care vizează persoanele aparținând minorității roma vor avea o țintă de minimum 20% din indicatorul respectiv.

Având în vedere formularea indicatorului de realizare **4S160**, este necesar ca fiecare membru al grupului țintă din categoria **persoane din comunitățile marginalizate aflate în risc de sărăcie și excluziune socială în care există populație aparținând minorității rome** să beneficieze de **servicii/măsuri integrate**. În prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice, prin persoană care beneficiază de servicii/ măsuri integrate se înțelege persoana care beneficiază în cadrul proiectului de minimum 2 din următoarele măsuri/ servicii/ activități/ subactivități:

- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul educației** (de exemplu educația timpurie de nivel ante-preșcolar și preșcolar, învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii) - aplicantul va alege din sub-activitățile de educație pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 1 (1.3.2. Tipuri de activități eligibile - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul ocupării forței de muncă** (de exemplu informare și consiliere, mediere pe piața muncii, formare profesională, evaluarea competențelor dobândite în sistem non-formal și informal, participarea la programe de ucenicie și stagii, susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont-propriu etc.); aplicantul va alege din sub-activitățile de ocupare pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitățile 2 și 3 (1.3.2. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul dezvoltării/ furnizării de servicii sociale/ medicale/ socio - medicale** - activitatea 4 (1.3. Tipuri de activități - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul îmbunătățirii condițiilor de locuit** (inclusiv reabilitarea locuințelor și/ sau legalizarea asigurării de utilități)- activitatea 5 (1.3. Tipuri de activități eligibile - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul acordării de asistență juridică pentru reglementări acte** - dacă este cazul; aplicantul va alege din aceste măsuri pe cele care răspund nevoilor individuale ale persoanelor din grupul țintă - activitatea 6 (1.3.2. Tipuri de activități eligibile - din prezentul ghid);
- ▶ **activități/ sub-activități în domeniul combaterii discriminării și promovării multiculturalismului** adresate, în egală măsură, etnicilor rome, cât și non-rome: de exemplu campanii de informare și conștientizare/ acțiuni specifice în domeniu, inclusiv implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunității în soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea - activitatea 7 (1.3.2. Tipuri de activități eligibile - din prezentul ghid).

B) Pentru servicii, fiecare cerere de finanțare va avea în vedere următoarele ținte minime obligatorii pentru indicatorii de realizare/ rezultat imediat (eligibilitate proiect):

Indicatori de rezultat imediat			Indicatori de realizare	
Cod	Denumire indicator	Ținta minimă solicitată	Cod	Denumire indicator
4S157	<p>4S157. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială</p> <p>Subdiviziuni:</p> <p>4S157.1. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, din care: din zona rurală</p> <p>4S157.2. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, din care: servicii medicale</p> <p>4S157.3. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, din care: servicii sociale</p> <p>4S157.4. Servicii funcționale oferite la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, din care: servicii socio-medicale</p>	<p>▶ Ținta minimă obligatorie a indicatorului 4S157 este de 70% din ținta indicatorului de realizare 4S161.</p>	4S161	<p>4S161. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin</p> <p>Subdiviziuni:</p> <p>4S161.1. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: din zona rurală</p> <p>4S161.2. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: servicii medicale</p> <p>4S161.3. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: servicii sociale</p> <p>4S161.4. Servicii la nivelul comunităților marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: servicii socio-medicale</p>

NB. Pentru serviciile sociale (indicatorul de realizare) se va lua în calcul fiecare tip de serviciu social care beneficiază de sprijin în cadrul proiectului pentru a fi dezvoltat/ furnizat în comunitatea marginalizată vizată, de exemplu. servicii de îngrijire personală; servicii de recuperare/reabilitare; servicii de inserție/reinserție socială, servicii sociale destinate anumitor categorii de beneficiari - copilului și/sau familiei; persoanelor cu dizabilități; persoanelor vârstnice; victimelor violenței în familie; persoanelor fără adăpost; persoanelor cu diferite adicții (consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc.) etc.

Sustenabilitatea serviciilor dezvoltate prin proiect (sociale/ medicale/ medico-sociale) este de minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului (criteriu de eligibilitate proiect).

C) Pentru comunități marginalizate

Indicatori de rezultat pe termen lung			Indicatori de realizare		
Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator	Cod	Regiune de dezvoltare	Denumire indicator
4S159		4S159. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE)	4S162		4S162. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin
	Regiune dezvoltată	Subdiviziuni: 4S159.1. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE), din care: Din zona rurală		Regiune dezvoltată	Subdiviziuni: 4S162.1. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: din zona rurală 4S162.2. Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care beneficiază de sprijin, din care: cele cu populație aparținând minorității Roma ► Ținta minimă pentru indicatorul 4S162.2 este de 1 comunitate marginalizata

Indicatorul de rezultat pe termen lung **4S159.** *Comunități marginalizate aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială care depășesc situația de vulnerabilitate la 6 luni de la încetarea sprijinului (conform definiției AROPE)* va fi colectat de AM POCU prin sondaj, conform prevederilor POCU (raportarea nu intră în sarcina solicitantului).

Raportarea indicatorilor:

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, respectiv dispozițiilor Anexei 1 ”Indicatorii comuni de realizare și de rezultat privind investițiile realizate din FSE”, „Participanți” sunt *persoanele care beneficiază în mod direct de o intervenție din FSE, care pot fi identificate și cărora li se pot solicita caracteristicile, și pentru care sunt angajate cheltuieli specifice. Alte persoane nu vor fi clasificate ca participanți.*

Conform Regulamentului (UE) nr. 1304/2013, art. 5 ”*Toți indicatorii comuni de realizare și de rezultat trebuie raportați pentru toate prioritățile de investiții*”. Pentru a răspunde acestei cerințe, solicitantul va avea obligația raportării indicatorilor comuni.

Toate datele aferente indicatorilor privind participanții trebuie raportate conform atributelor menționate în anexa I a Regulamentului 1304/2013.

Pentru o înțelegere corectă și completă a cerințelor referitoare la colectarea și raportarea indicatorilor este necesară utilizarea Ghidului practic pentru colectarea și raportarea indicatorilor POCU și a Fișelor individuale pentru implementarea indicatorilor POCU, documente disponibile la adresa:

<http://www.fonduri-ue.ro/fisele-individuale-ale-indicatorilor-pocu>.

Solicitantul va putea selecta dintr-o listă predefinită în aplicația informatică indicatorii aferenți cererii de propuneri de proiecte și va completa ținte pentru acei indicatori pentru care se solicită acest lucru, așa cum i se va semnala și în sistemul informatic.

NB! Toti indicatorii vor fi calculati plecand de la valoarea grupului tinta prevazut in cererea de finantare, nu de la valorile minime impuse prin ghidul solicitantului - conditii specifice.

Totți indicatorii menționați în prezentul ghid al solicitantului - condiții specifice sunt obligatorii (cu excepția indicatorului 4S159).

1.8. Alocarea financiară stabilită pentru apelurile de proiecte

În cadrul prezentului apel de proiecte lansat în contextul Axei Prioritare 4, PI 9.ii, OS 4.1 din cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, bugetul alocat pentru regiunea dezvoltată București-Ilfov este de **3.719.320,00 euro**, din care cofinanțarea UE este de **2.975.456,00 euro** (corespunzând unei cofinanțări UE de 80%), iar cofinanțarea națională este de **743.864,00 euro** (corespunzând unei cofinanțări naționale de 20%);

NB În cadrul prezentelor apeluri de proiecte vor fi finanțate proiecte care sunt implementate la nivelul unei **singure regiuni de dezvoltare, respectiv Regiunea de dezvoltare București-Ilfov** (criteriu de eligibilitate proiect).

Proiectele care vor viza și alte regiuni de dezvoltare, în afara de Regiunea de dezvoltare București-Ilfov, vor fi declarate neeligibile.

În accepțiunea prezentului ghid, selectarea **regiunii de dezvoltare** se va realiza **EXCLUSIV** funcție de domiciliul/ locuirea grupului țintă vizat prin proiect (localizarea comunității marginalizate).

Atenție! Anumite activități ale proiectului se pot desfășura în afara locației comunității/ comunităților marginalizate rome (de exemplu derularea schemelor de ucenicie, stagii, localizarea angajatorilor care beneficiază de subvenții pentru angajarea persoanelor din grupul țintă etc.) vizate prin proiect, cu condiția ca acestea să fie în interesul grupului țintă vizat prin proiect.

1.9. Valoarea maximă a proiectului, rata de cofinanțare

Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în lei. Cursul de schimb care va fi utilizat de beneficiar pentru verificarea încadrării bugetului proiectului în valoarea maximă eligibilă a proiectului, este cursul Inforeuro disponibil la următoarea adresă:

http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/index_en.cfm.

În cadrul acestui apel de proiecte se va considera cursul Inforeuro aferent lunii octombrie 2018, respectiv 1 EURO = 4,6701 RON.

1.9.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului

Valoarea maximă eligibilă a unui proiect este de **3.719.320 euro**.

1.9.2. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerilor

A. Contribuția proprie minimă a solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis

Asigurarea contribuției proprii minime trebuie realizată de fiecare membru al parteneriatului prin aplicarea ratei de cofinanțare (procentului) aferentă tipului de entitate la valoarea bugetului gestionat de solicitant/partenerul în cauză, cu excepția măsurilor care cad sub incidența ajutorului de minimis pentru care rata de cofinanțare este 0% pentru orice tip de entitate.

Contribuția proprie minimă a solicitantului reprezintă o valoare obținută prin aplicarea procentului minim de cofinanțare proprie (C.pr.) la valoarea eligibilă angajată de solicitant în cadrul proiectului, cu excepția cheltuielilor eligibile care cad sub incidența ajutorului de minimis.

În cadrul prezentului apel de proiecte, procentul minim de cofinanțare proprie (C.pr.) obligatoriu pentru fiecare tip de entitate juridică, este prezentat în secțiunea 4.3.1. Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din cadrul documentului Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul

Obiectivul specific 4.1: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de măsuri integrate

Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare, disponibil la adresa <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014#implementare-program>.

Pe parcursul implementării proiectului, cheltuielile considerate neeligibile, dar necesare derulării proiectului vor fi suportate de către beneficiar, în afara bugetului eligibil al proiectului

Atat solicitantul cât și fiecare partener trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în bugetul proiectului, nefiind posibil ca un partener sau/si solicitantul să asigure partea de buget (asistența financiară nerambursabilă sau/si contribuție proprie) prevăzută pentru un alt partener.

B. Contribuția solicitantului/partenerului pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis

În cadrul prezentului ghid, pentru cheltuielile care fac obiectul schemei de ajutor de minimis, contribuția eligibilă minimă a solicitantului și partenerilor, după caz, este 0.

Exemplu de calcul pentru valoarea totală eligibilă a proiectului, cofinanțarea UE, cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie), pentru regiunea dezvoltată.

Regiune dezvoltată - Exemplu de calcul pentru valoarea totală eligibilă a proiectului, cofinanțarea națională (cofinanțarea publică și cofinanțarea proprie).

Valoarea totala a proiectului	5.000.000,00	mod de calcul	Valoarea totală eligibilă non-minimis gestionată/membru al parteneriatului						Total
Valoarea totala eligibilă	5.000.000,00		S = APL	50%	P1 = ONG	20%	P2 = SC	30%	5.000.000,00
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	2.750.000,00	55% din valoarea totală eligibilă	1.375.000,00		550.000,00		825.000,00		2.750.000,00
Ajutor de minimis	2.250.000,00	45% din valoarea totală eligibilă							2.250.000,00
Cofinanțare UE			Cofinanțare UE solicitată/membru al parteneriatului						Total
Regiune dezvoltată	4.000.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului* 80/100	S	50%	P1	20%	P2	30%	4.000.000,00
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	2.200.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 80/100	1.100.000,00		440.000,00		660.000,00		2.200.000,00
Ajutor de minimis	1.800.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă ajutorului de minimis * 80/100							1.800.000,00
Cofinanțarea națională (cofinanțarea publică + cofinanțarea proprie)	1.000.000,00		Cofinanțarea proprie/membru al parteneriatului			Cofinanțare națională			
			S = APL	P1 = ONG	P2 = SC	Total cofinanțare proprie	Cofinanțare publică (bugetul de stat)	Total cofinanțare națională	
			2%	0%	5%				
Regiune dezvoltată	1.000.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului * 20/100							
Cheltuieli care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	550.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 20/100	27.500,00	0,00	41.250,00	68.750,00	481.250,00		550.000,00
Ajutor de minimis	450.000,00	Valoarea eligibilă a proiectului aferentă cheltuielilor care nu intră sub incidența ajutorului de minimis * 20/100	-				450.000,00		450.000,00

CAPITOLUL 2. Reguli pentru acordarea finanțării

2.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor

2.1.1 Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții generale

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii trebuie să îndeplinească regulile generale privind eligibilitatea prevăzute în capitolul relevant din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare.

2.1.2. Eligibilitatea solicitantului/partenerilor - condiții specifice

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, solicitantul și partenerii acestuia trebuie să îndeplinească cerințele prezentului ghid - condiții specifice.

Se va avea în vedere capitolul 1.4. Tipurile de solicitanți/ parteneri eligibili din prezentul ghid.

2.2. Eligibilitatea proiectului

2.2.1. Eligibilitatea proiectului - condiții generale

Pentru a putea beneficia de finanțare în cadrul POCU, proiectul propus trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- ▶ Proiectul propus spre finanțare (aceleași activități, pentru aceiași membri ai grupului țintă) **NU a mai beneficiat de sprijin financiar** din fonduri nerambursabile (evitarea dublei finanțări)¹¹
- ▶ Activitățile proiectului **să se încadreze în programul operațional** (în axa prioritară, prioritatea de investiții, obiectivul specific, indicatorii de realizare și de rezultat imediat și tipurile de măsuri) conform specificului de finanțare stabilit în prezentul Ghid
- ▶ **Grupul țintă** al proiectului propus să se încadreze în categoriile eligibile menționate în prezentul Ghid
- ▶ **Valoarea proiectului și contribuția financiară solicitată** trebuie să se încadreze în limitele stabilite în prezentul Ghid
- ▶ **Durata de implementare a proiectului** propus trebuie să fie cea specificată în prezentul Ghid
- ▶ **Bugetul** proiectului propus trebuie să se încadreze în limitele de buget stabilite prin prezentul Ghid și să respecte rata de cofinanțare (nerambursabilă, buget național și contribuție proprie) stabilită prin prezentul Ghid
- ▶ Proiectul trebuie să cuprindă cel puțin **activitățile obligatorii**, prevăzute în prezentul Ghid
- ▶ Proiectul prevede țintele minime ale indicatorilor specifici de realizare și de rezultat imediat
- ▶ Proiectul trebuie să cuprindă măsurile minime de informare și publicitate. Măsurile minime de informare și publicitate care trebuie descrise în cererea de finanțare sunt:
 - Asigurarea vizibilitatii proiectului (prin expunerea unui afis) la sediul de implementare a proiectului;
 - Beneficiarii se asigura ca cei care participa în cadrul proiectului sunt informati în mod specific cu privire la sprijinul acordat prin FSE;
 - Orice fel de documente referitoare la implementarea proiectelor si publicate pentru public sau participanti, inclusiv certificatele de prezenta sau alte certificate, trebuie sa includa o mentiune cu privire la faptul ca operatiunea a fost sprijinita în cadrul FSE.

¹¹ Solicitantul/beneficiarul trebuie să se asigure că participanții la operațiuni nu au reprezentat grup țintă pentru formare profesională pe același tip de curs și domeniu (și același nivel de calificare) co-finanțat din fonduri nerambursabile.

2.2.2. Eligibilitatea proiectului - condiții specifice

Exemple de motive care duc la respingerea cererii de finanțare:

1. nu au atașată **analiza la nivel de comunitate**, precum și în cazul în care analiza nu conține elementele menționate în Anexa 2 - criteriile de verificare grila de evaluare a conformității administrative și a eligibilității;
2. includ activități/ sub-activități care nu au ca bază de referință **analiza la nivel de comunitate** (inclusiv anexele solicitate) și care nu vizează nevoile persoanelor de la nivelul comunităților marginalizate
3. nu vizează o **comunitate marginalizată aflată în risc de sărăcie și excluziune socială** definită conform secțiunii *Validarea și declararea comunității/comunităților marginalizate vizate de proiect - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*)
4. nu vizează o comunitate marginalizată **romă** definită conform secțiunii *A2.Comunitățile marginalizate rome - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*)
5. creează facilități segregate (în special locuințe și școli)
6. nu au o abordare integrată în sensul includerii în proiect a activităților solicitate conform secțiunii *A4. Abordarea integrată solicitată prin apelurile de proiecte - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*)
7. vizează 2 sau mai multe regiuni de dezvoltare sau/si regiuni mai puțin dezvoltate.
8. vizează comunități marginalizate care se suprapun - aplicabile situațiilor în care într-o unitate administrativ-teritorială sunt propuse și finanțate mai multe proiecte
9. nu prevăd pentru grupul țintă minimul obligatoriu stabilit conform secțiunii *1.6. Grup țintă - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*
10. nu prevăd țintele minime obligatorii pentru fiecare dintre indicatorii de realizare și de rezultat imediat conform secțiunii *1.7. Indicatori specifici de program - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte* și conform **Fiselor individuale ale indicatorilor POCU**, disponibile la adresa: <http://www.fonduri-ue.ro/fisele-individuale-ale-indicatorilor-pocu>
11. depășesc valoarea maximă eligibilă a proiectului conform secțiunii *1.9.1. Valoarea maximă eligibilă a proiectului - CAPITOLUL 1. Informații despre apelurile de proiecte*.
12. nu își asumă responsabilitatea pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite
 - ▶ **pentru măsurile de ocupare**
 - ❖ ținta minimă pentru indicatorul 4S156 este de 25% din numărul persoanelor care beneficiază de măsuri de ocupare, pe o perioadă de minimum 6 luni de la încetarea calității de participant
 - ❖ în situațiile în care proiectul prevede **măsuri de antreprenoriat**: Pentru subvenția acordată este obligatorie angajarea cu norma întreaga a minimum 1 persoană în cadrul afacerii sprijinite. Afacerile înființate trebuie să funcționeze minimum 12 de luni pe perioada implementării proiectului și trebuie să asigure o perioadă de sustenabilitate de minimum 6 luni. Perioada de sustenabilitate presupune continuarea funcționării afacerii, inclusiv obligația menținerii locului de muncă, și poate fi contabilizată pe perioada implementării proiectului sau după finalizarea implementării.
 - ▶ **pentru serviciile sociale/ medicale/ medico-sociale**: minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului
 - ▶ **pentru serviciile educaționale**: minimum 6 luni de la finalizarea implementării proiectului

2.2.3 Evitarea dublei finanțări

Se va avea în vedere capitolul relevant (capitolul 3.2) din *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul POCU 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare.

2.3. Încadrarea cheltuielilor

2.3.1. Listă orientativă privind încadrarea cheltuielilor aferente proiectului

Pentru implementarea activitatilor proiectului [cu excepția implementării cursurilor de calificare/recalificare de nivel¹² 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) și nivel 4 (1080 ore)], decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale prin raportare la lista privind încadrarea cheltuielilor eligibile aferente proiectului în categoriile/ subcategoriile de cheltuieli conform MySMIS, după cum urmează:

Cheltuieli directe			
Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/ sub activitatea în cauză			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuielile eligibile directe care nu intră sub incidența ajutorului de minimis	9-Cheltuieli aferente managementului de proiect	23-Cheltuieli salariale cu managerul de proiect	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salariu manager de proiect.
	25-Cheltuieli salariale	83-Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect, cu excepția lectorilor care vor fi implicați în programele de formare de nivel 2, 3 sau 4 (opțiuni simplificate). NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente lectorilor implicați în implementarea programelor de formare profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.
		164-Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect ▶ Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât management de proiect, cu

¹² A se vedea prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr.3973/2014 privind echivalarea nivelurilor de calificare obținute prin sistemul național de învățământ și formarea profesională a adulților, anterior momentului intrării în vigoare a Cadrului național al calificărilor, cu nivelurile de calificare stabilite prin Cadrul național al calificărilor

			<p>excepția lectorilor care vor fi implicați în programele de formare de nivel 2, 3 sau 4 (opțiuni simplificate).</p> <p>► NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente lectorilor implicați în implementarea programelor de formare profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	27-Cheltuieli cu deplasarea	98- Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	<p>► Cheltuieli pentru cazare</p> <p>► Cheltuieli cu diurna personalului propriu</p> <p>► Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <p>► Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării</p>
		97-Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<p>► Cheltuieli pentru cazare</p> <p>► Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <p>► Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării</p>
	29-Cheltuieli cu servicii	100-Cheltuieli pentru consultanță și expertiză, inclusiv pentru elaborare PMUD	<p>► Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care beneficiarul nu are expertiza necesară (de exemplu consultanță juridică necesară implementării activităților proiectului, formare profesională, consiliere profesională, consultanță antreprenorială, servicii medicale aferente grupului țintă în vederea participării la programele de formare profesională etc.).</p> <p>► NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente serviciilor subcontractate pentru implementarea programelor de formare</p>

			profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.
		104-Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare	<p>Cheltuielile efectuate pentru organizare de evenimente de genul conferințe (altele decât cele pentru informare și comunicare), cursuri de instruire, seminarii, mese rotunde, ateliere de lucru, cursuri de formare, care pot include:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru cazare, masă, transport; ▶ Cheltuieli pentru taxe și asigurări ale persoanelor din grupul țintă și a altor persoane care participă/contribuie la realizarea activităților proiectului; ▶ Cheltuieli pentru închiriere sală, echipamente/dotări; ▶ Cheltuieli pentru onorarii aferente lectorilor/moderatorilor/vorbitorilor cheie în cadrul unui eveniment, precum și persoane care participă/contribuie la realizarea evenimentului; ▶ Cheltuieli cu servicii de formare; ▶ Cheltuieli pentru servicii de traducere și interpretariat aferente activităților realizate; ▶ Cheltuieli pentru editare/tipărire/multiplicare materiale pentru evenimente; ▶ Servicii de catering; ▶ Servicii de sonorizare. ▶ Servicii de transport de materiale și echipamente <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	11-Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații necesare pentru	32 - cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații/garantii bancare necesare pentru implementarea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic ▶ Taxe de eliberare a certificatelor de calificare/ absolvire ▶ Taxe de participare la programe de formare/ educație ▶ Taxe eliberare documente de stare civilă, documente de identitate etc.

	implementarea proiectului:		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Taxe notariale ▶ Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	21-Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile	70-Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Materiale consumabile ▶ Cheltuieli cu materii prime si materiale necesare derularii cursurilor practice; ▶ Materiale direct atribuibile sustinerii activitatilor de educatie si formare; ▶ Papetarie; ▶ Cheltuieli cu materialele auxiliare; ▶ Cheltuieli cu materialele pentru ambalat; ▶ Cheltuieli cu alte materiale consumabile; ▶ Multiplicare; <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuieli aferente implementarii programelor de formare profesionala de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	22 - Cheltuieli cu achizitia de active necorporale	76 - Cheltuieli cu achizitia de active necorporale	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Concesiuni ▶ Brevete ▶ Licente si aplicatii informatice ▶ Drepturi si active similare
	23-Cheltuieli cu hrana	81-Cheltuieli cu hrana	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă)

	51 - cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare	210 - costuri calificare nivel 2	
		211 - costuri calificare nivel 3	
		212 - costuri calificare nivel 4	
	43-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare funcționarii structurilor operaționalizate în cadrul proiectului	165-Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare structurii	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> ○ apă și canalizare ○ servicii de salubritate ○ energie electrică ○ energie termică și/sau gaze naturale ▶ telefoane, fax, internet, acces la baze de date ▶ Servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținerea curentă ○ asigurarea securității clădirilor ○ salubritate și igienizare ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> ○ întreținere echipamente ○ reparații echipamente ○ întreținere mijloace de transport ○ reparații mijloace de transport ▶ Arhivare documente ▶ Amortizare active

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale) ▶ Prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ▶ Prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ▶ Cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului
	5-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	9-Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Închiriere sedii, inclusiv depozite ▶ Închiriere spații pentru desfășurarea diverselor activități ale operațiunii ▶ Închiriere echipamente ▶ Închiriere vehicule ▶ Închiriere diverse bunuri <p>NB: nu vor fi incluse articole de cheltuială aferente implementării programelor de formare profesională de nivel 2, 3 sau 4, care vor fi decontate de la subcategoriile MySMIS 210, 211 sau 212.</p>
	4-Cheltuieli de leasing	8-Cheltuieli de leasing fără achiziție	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente ○ Vehicule ○ Diverse bunuri mobile și imobile
	26-Cheltuieli cu subvenții/burse/premii	91-Subvenții	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Subvenții (ajutoare, premii) acordate pentru copii și elevi, inclusiv ca măsuri de acompaniere ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru persoane aparținând grupurilor vulnerabile ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru cursanți pe perioada derulării cursurilor ▶ Subvenții (ajutoare, premii) pentru servicii sociale de îngrijire pentru persoanele dependente (bătrâni, copii, persoane cu dizabilități)

		94-Burse	► Burse sociale
		95-Premii	► Premii în cadrul unor concursuri
	28-Cheltuieli de tip FEDR	161-cheltuieli cu constructii, inclusiv reabilitare/ modernizare clădiri	► Construcții: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reabilitare/ modernizare clădiri/ condiții de locuire, inclusiv accesibilizarea clădirilor/ inclusiv a spațiilor interioare pentru persoane cu dizabilități (de exemplu toalete accesibilizate). Toate lucrările de accesibilizare trebuie să fie efectuate în conformitate cu Normativul tehnic NP051 ► Instalații tehnice ► Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru) ► Utilaje și echipamente tehnologice și funcționale ► Alte echipamente: <ul style="list-style-type: none"> ○ Echipamente de calcul și echipamente periferice de calcul ○ Cablare rețea internă ○ Achiziționare și instalare de sisteme și echipamente pentru persoane cu dizabilități ○ Mobilier, birotică, echipamente de protecție a valorilor umane și materiale ○ Alte cheltuieli pentru investiții ► Cheltuieli pentru avize, acorduri, autorizații: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității certificatului de urbanism; ○ Taxe pentru obținerea/ prelungirea valabilității autorizației de construcție;

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și branșamente la rețelele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie; ▶ Obținerea acordului de mediu; ▶ Obținerea avizului PSI; ▶ Obținerea avizelor sanitare de funcționare. ▶ Cheltuieli privind proiectarea și ingineria: ▶ Elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de prefezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție); ▶ Plata verificării tehnice a proiectului; ▶ Elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiții, documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament; ▶ Cheltuieli pentru elaborarea studiilor de teren: studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenului. <ul style="list-style-type: none"> ▶ Cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier <ul style="list-style-type: none"> ○ Cheltuieli conexe organizării de șantier. ▶ Cheltuieli pentru asigurarea utilităților și/sau reabilitarea și modernizarea utilităților: <ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentare cu apă, canalizare; ○ Alimentare cu gaze naturale; ○ Agent termic;
--	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> ○ Căi de acces; ○ Facilități de acces pentru persoane cu dizabilități; ▶ Energie electrică.
Cheltuieli directe Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea în cauză			
Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	26-Cheltuieli cu subvenții/ burse/ premii/ ajutoare	159-Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	Subvenții (micro-granturi) pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat).
Cheltuieli indirecte Cheltuielile eligibile indirecte reprezintă cheltuielile efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și nu pot fi atribuite direct unei anumite activități.			
	Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli eligibile indirecte care nu intră sub incidența	44-Cheltuieli indirecte conform art. 68	166-Cheltuieli indirecte conform art. 68	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Salarii aferente experților suport pentru activitatea managerului de proiect ▶ Salarii aferente personalului administrativ și auxiliar ▶ Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori). ▶ Chirie sediu administrativ al proiectului

ajutorului de minimis			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Plata serviciilor pentru medicina muncii, prevenirea și stingerea incendiilor, sănătatea și securitatea în muncă pentru personalul propriu ▶ Utilități: <ul style="list-style-type: none"> a) apă și canalizare b) servicii de salubritate c) energie electrică d) energie termică și/sau gaze naturale e) telefoane, fax, internet, acces la baze de date f) servicii poștale și/sau servicii curierat ▶ Servicii de administrare a clădirilor: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținerea curentă b) asigurarea securității clădirilor c) salubritate și igienizare ▶ Servicii de întreținere și reparare echipamente și mijloace de transport: <ul style="list-style-type: none"> a) întreținere echipamente b) reparații echipamente c) întreținere mijloace de transport d) reparații mijloace de transport ▶ Amortizare active <ul style="list-style-type: none"> ▶ Conectare la rețele informatice ▶ Arhivare documente ▶ Cheltuieli aferente procedurilor de achiziție
-----------------------	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ▶ Multiplicare, cu excepția materialelor de informare și publicitate ▶ cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare ▶ taxe notariale ▶ abonamente la publicații de specialitate ▶ Cheltuieli financiare și juridice (notariale): <ul style="list-style-type: none"> ○ prime de asigurare bunuri (mobile și imobile) ○ asigurarea medicală pentru călătoriile în străinătate, ○ prime de asigurare obligatorie auto (excluzând asigurarea CASCO) ○ d) cheltuieli aferente deschiderii, gestionării și operării contului/conturilor bancare al/ale proiectului <p>Materiale consumabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) cheltuieli cu materialele auxiliare b) cheltuieli cu materialele pentru ambalat c) cheltuieli cu alte materiale consumabile <ul style="list-style-type: none"> ▶ producția materialelor publicitare și de informare ▶ tipărirea/multiplicarea materialelor publicitare și de informare ▶ difuzarea materialelor publicitare și de informare ▶ dezvoltare/adaptare pagini web ▶ închirierea de spațiu publicitar ▶ alte activități de informare și publicitate
	<p>Lista cheltuielilor indirecte aferente proiectului este indicativă; solicitantul nu trebuie să fundamenteze cheltuielile indirecte în bugetul proiectului, aceste cheltuieli fiind stabilite ca ca rata forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind</p>		

	Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.
--	---

2.3.2. Plafoane aplicate în cadrul măsurilor sprijinite prin proiect

Activitatea 1: Sprijin pentru creșterea accesului și participării la educație: educația timpurie (de nivel ante-preșcolar și preșcolar), învățământ primar și secundar, inclusiv a doua șansă și reducerea părăsirii timpurii a școlii prin acordarea unor pachete integrate

Acordarea de subvenții se realizează în baza unei metodologii elaborate și aplicate de solicitant/partenerul responsabil cu implementarea acestei activități. Aceasta ar putea include condiționarea acordării subvenției în funcție de: *rezultatele școlare îmbunătățite obținute pe perioada acordării sprijinului, număr diminuat de absențe nemotivate, de corigențe, eliminarea repetenției la persoane din grupul țintă, participarea în procent de 80% la activități extra curriculare dezvoltate/furnizate în proiect etc.* Plafonul maxim al subvențiilor acordate pentru creșterea accesului și participării la educație este de **1800 RON de copil/ an. Această subvenție nu include cheltuielile cu hrană.** Subvențiile care urmăresc creșterea accesului și participării la educație pot fi combinate cu premii și cheltuieli cu hrană.

Activitatea 2: Sprijin pentru accesul și/sau menținerea pe piața muncii

a) Pentru implementarea cursurilor de calificare/recalificare de nivel 2 (360 ore), nivel 3 (720 ore) sau nivel 4 (1080 ore), decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri unitare (opțiuni simplificate privind costurile), după cum urmează:

Nivel curs calificare/ recalificare	Cost unitar/ participant	Documente suport solicitate la rambursare
nivel 2 (360 ore)	1324 lei	<ul style="list-style-type: none"> certificate de calificare profesională acte de identitate ale participanților la curs
nivel 3 (720 ore)	2224 lei	
nivel 4 (1080 ore)	4101 lei	

NB: În aceste costuri unitare nu vor intra cheltuielile cu managementul de proiect și cheltuielile cu cazarea, transportul și hrana participanților. Acestea vor fi bugetate separat, ținând cont de Lista privind încadrarea cheltuielilor menționată la punctul 2.3.1.

NB: Solicitantul va bugeta cheltuielile pentru cursurile de nivel 2, 3 și 4 ținând cont de costurile unitare menționate anterior și de numărul de participanți la aceste tipuri de cursuri (număr de cursanți x cost unitar).

În bugetul proiectului nu se vor detalia cheltuielile care concură la formarea costului unitar / curs, respectiv nu se vor preciza cheltuielile din care este format costul unitar (cheltuieli salariale cu lectorii, cheltuieli cu contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, materiale consumabile și materii prime necesare derulării modulelor de teorie și practică, închiriere sală de curs, cheltuieli indirecte).

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuielile salariale cu lectorii și contribuțiile sociale aferente salariilor lectorilor, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului costurilor directe de personal.

În cazul în care în bugetul proiectului sunt evidențiate totuși, separat, cheltuieli indirecte, în cadrul costului unitar - opțiuni simplificate, aceste cheltuieli nu se iau în considerare la calcularea cuantumului cheltuielilor indirecte per total proiect.

Pentru celelalte tipuri de programe de formare profesională (cursuri de inițiere, perfecționare sau specializare - organizate de furnizori de formare profesională autorizați) și/sau pentru activitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale (defășurată în centre de evaluare autorizate), estimarea cheltuielilor și bugetarea acestora va fi

efectuată de solicitant ținând cont de nivelul prețurilor existente pe piața de profil din România și de plafoanele din documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*, cu modificările și completările ulterioare.

- b) Quantumul maxim al subvenției este de 5 lei/oră acordat cursanților care participă la programe de formare (inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare).**

Acordarea subvențiilor pentru participanții la **programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare** este condiționată de participarea la întregul program de formare profesională, inclusiv la examenul final de evaluare.

În cazul în care cursantul abandonează programul de formare profesională pe parcursul derulării, acesta va fi obligat să returneze întreaga sumă primită ca subvenție până la momentul părăsirii programului excepția de la această regulă o constituie abandonarea/întreruperea participării din motive neimputabile cursantului și anume: concediile medicale, concediile maternale (în cazul sarcinii, lăuziei, concediului postnatal) și situațiile de forță majoră.

Subvenția lunară va fi calculată pentru fiecare cursant în parte în funcție de durata efectivă a programului de **programe de inițiere/ perfecționare/ specializare/ calificare/ recalificare**, și nu de durata maximă reglementată. Astfel:

- ▶ În cazul în care stagiul de pregătire practică aferent programului de formare profesională se derulează chiar la locul de muncă al cursantului, în timpul programului de lucru, subvenția lunară va fi acordată numai pentru perioada în care acesta participă la stagiul de pregătire teoretică, cu condiția ca angajatorul să fie furnizor autorizat sau să aibă un contract de prestări servicii cu un furnizor autorizat pentru acel program de formare.
- ▶ În cazul în care cursantului i se validează/ certifică competențe dobândite anterior, iar acesta nu parcurge integral toate modulele de pregătire aferente programului, subvenția lunară va fi acordată numai în perioada în care acesta participă efectiv la programul de formare profesională.

Activitatea 4: Susținerea antreprenoriatului în cadrul comunității, inclusiv a ocupării pe cont propriu

Subvenția maximă pentru un plan de afaceri aprobat este de 25.000 euro/ plan de afaceri/ firmă și va fi acordată numai persoanelor juridice, în urma aprobării planurilor de afaceri și numai după ce persoanele fizice au beneficiat de sprijin pentru deschiderea unei afaceri (de exemplu consiliere/ consultanță/ mentorat/ formare profesională. antreprenorială, sprijin pentru elaborare plan de afaceri, analiza și selectarea planurilor de afaceri viabile, suport în înființarea companiei etc).

Beneficiarul de finanțare nerambursabilă va urmări și va asigura respectarea următoarelor plafoane pe întreaga durată de implementare a proiectului, până la finalizarea acestuia.

2.3.3. Reguli generale și specifice de decontare

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor pentru achiziția de echipamente și pentru închirieri și leasing, trebuie respectate și plafoanele stabilite prin *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*.

În cadrul proiectului vor fi decontate cheltuieli plafonate procentual, după cum urmează:

- ▶ **Cheltuieli de tip FEDR aferente cheltuielilor directe:** maximum 10% din cheltuielile eligibile directe ale proiectului.
- ▶ **Cheltuielile indirecte** ca rata forfetară de maxim 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 68 alineatul (1) litera (b) din REGULAMENTUL (UE) NR. 1303/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul

Obiectivul specific 4.1: Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială din comunitățile marginalizate în care există populație aparținând minorității rome, prin implementarea de măsuri integrate

europene pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

Conform Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor, beneficiarul este obligat să descrie în cererea de finanțare activitățile obligatorii de informare și publicitate a proiectului (criteriu de eligibilitate proiect), așa după cum sunt acestea prevăzute în ghidul general Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare. Cheltuielile aferente activității de informare și publicitate proiect vor fi incluse la capitolul cheltuieli indirecte.

CAPITOLUL 3. Completarea cererii de finanțare

Completarea cererii de finanțare se realizează în conformitate cu documentul *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 (capitolul 5)*, precum și cu instrucțiunile de completare furnizate în sistemul informatic la apelurile de proiecte (prezentul ghid - **Anexa 5: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare**).

CAPITOLUL 4. Procesul de evaluare și selecție

Evaluarea și selecția cererilor de finanțare se efectuează în conformitate cu prevederile:

- ▶ documentului *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020*
- ▶ Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU
- ▶ Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității
- ▶ Criteriile de evaluare și selecție

CAPITOLUL 5. Depunerea și soluționarea contestațiilor

Procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară în conformitate cu prevederile Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor POCU.

Termenul estimat de finalizare a evaluării (inclusiv soluționarea contestațiilor) este 30 mai 2019.

CAPITOLUL 6. Contractarea proiectelor

Procesul de contractare se desfășoară în conformitate cu prevederile ghidului general *Orientări privind accesarea finanțărilor în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020* (capitolul 8).

În etapa de contractare a proiectelor, Autoritatea de Management își rezerva dreptul de a semna contracte de finanțare pentru proiectele care au primit minimum 70 de puncte în urma procesului de evaluare tehnică și financiară, cu depășirea sumei alocate în cadrul OS 4.1, potrivit prevederilor OUG 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, art. 12, alin. (1).

Termenul estimat de finalizare a procesului de contractare este 28 iunie 2019.

CAPITOLUL 7. Anexe

Anexa 1: Cadrul strategic și cadrul legal aplicabil

Anexa 2: Criteriile de verificare a conformității administrative și a eligibilității

Anexa 3: Criterii de evaluare și selecție

Anexa 4: Declarație privind comunitatea marginalizată

Anexa 5: Instrucțiuni orientative privind completarea cererii de finanțare

Anexa 6: Declarație pe propria răspundere privind asumarea responsabilității pentru asigurarea sustenabilității măsurilor sprijinite

Anexa 7: Contract de subvenție

Anexa 8: Declarație pe propria răspundere privind ajutoarele de minimis (nu se completează la momentul depunerii cererii de finanțare, va fi completată de beneficiarul ajutorului de minimis)

Anexa A: Model orientativ de chestionar de cercetare pe teren pentru studiul de validare

Anexa B. Fișa sintetică minimală a comunității